AntirasisteN

SOS Rasisme i Norge

kr 10

nr 5 – 2005

Ved varig adresseendring
send avisen i retur til:
SOS Rasisme ØU
pb 297, 5501 Hgsd

B-blad

20 år mot rasisme, mot nazisme, for likeverd!

SOS Rasisme i Norge fyller 20 år i år. AntirasisteN feirer med to sider som tar for seg historien til Europas største antirasistiske organisasjon.

Side: 4-5

Krystallnatta – Vi glemmer aldri

9. nov. 1938 innledet nazistene den systematiske utryddingen av jøder i Hitlers Tyskland. Synagoger ble påtent, jøder ble lemlestet og drept, og deres butikker ble ramponert. Tilbake lå gater fulle av knust glass fra butikkvinduene.

I dag er Krystallnatta Europas viktigste antirasistiske markeringsdag.

Firesiders spesial: 9-12

Les om markering der du bor: side 12

FN krever forbud

FNs komité for avskaffelse av rasediskriminering har avvist Høyesterettsdommen som frikjente nazisten Terje Sjølie i 2002. FN krever nå at Norge endrer lovverket, slik at rasistiske ytringer i offentligheten blir straffet og nazistiske organisasjoner forbudt.

Side: 3, 6 og 8

Statistikk mot fordommer

– Statistikken utfordrer myter og fordommer, sier Lars Østby i Statistisk sentralbyrå. I en årrekke har han studert og gitt oss tall om innvandring, for det har han mottatt mordtrusler. AntirasisteN har intervjuet den erfarne forskeren.

Side: 7

Foto: Marianne Brattum

Amandaprisvinner fra Kurdistan til Norge

Norsk-Kurdiske Hisham Zaman vant Amandaprisen med kortfilmen «Bawke». Filmen handler om en kurdisk far og sønn som blir «MUF-ere» i Norge, handlingen har sterke bånd til virkeligheten.

Side: 16

AntirasisteN

Gis ut av SOS Rasisme i Norge

Sendes fritt til alle medlemmer.
Ansvarlig redaktør: **Trond Thorbjørnsen**
Redaksjonssjef: **Ola Melbye Pettersen**
Redaksjonssekretær: **Mari Stine Johansen**

Lytt til FN: Gi reelt vern mot rasisme!

Eit sentralt tema i dette nummeret av AntirasisteN er forbod mot nazistisk organisering.

Å gje folk eit reelt vern mot rasisme har i mange år vore eit viktig krav for SOS Rasisme. Det skal ikkje vere tillate å organisere kriminelle gjengar som systematisk spreier rasisme og trakasserer folk.

Ytringsfridomen blir ofte heldt fram som ein heilag rett, som lever uavhengig frå alle andre rettar. Det er sjølvsagt ikkje slik. Minoritetar har rett til tryggleik. Om nazistar skal ha rett til å fylle det offentlege rommet med sine skremsler, vil det ramme andre folks rett til eit trygt liv.

Det er dessverre langt mellom politikarane som tør å vera tydelege i dette spørsmålet. Det vil bli spennande korleis den nye diskrimineringslova som trer i kraft frå nyttår vil bli tolka av norsk rettsapparat.

Me vonar òg at dommen mot Noreg i FN vil påverke den nye regjeringa til å sikre at det blir auka vern mot rasisme i Noreg.

Men her er òg vår oppgåve som *organisasjon* viktig. Me må halde fram med vårt klare krav om forbod. Me må vise tydeleg at vår solidaritet er med ofra for rasisme – ikkje med dei som kan bli hindra i å spreie rasisme.

Men forbod er berre ein del av kampen mot nazisme.

Den viktigaste faktoren i kampen mot rasisme er folk som tar tar eit standpunkt og reagerer på rasisme dei opplever rundt seg.

Når SOS Rasisme i år feirar 20 år, feirar me 20 år som og medlemsrørsle og aktivistrørsle. Eg er stolt av å vere leiar for ein organisasjon som har hatt ein så positiv utvikling. Og eg er stolt når eg ser på all aktiviteten over heile landet.

SOS Rasisme har unngått å bli ein organisasjon med nesa og brorparten av aktiviteten i hovudstaden. Det er typisk for SOS Rasisme at mange av dei største markeringane av Krystallnatta vil skje i små og mellomstore norske byer.

I vårt tjuande år er 45 000 medlemmer ein god grunn til å feire oss sjølv. Men me må ikkje gløyme at me er ein ung organisasjon. Mange medlemmer må ikkje bli ein sovepute. Framleis må me verve folk og utfordre folk til å løyse store og små oppgåver i kampen mot rasisme.

Antirasistisk helsing frå
Trond Thorbjørnsen
Leiar, SOS Rasisme i Noreg

AntirasisteN er medlem av Norsk Tidsskriftforening - tidsskriftforeningen.no

Signerte artikler står for artikkelforfatterens eget syn,
og samsvarer ikke nødvendigvis med SOS Rasisme sitt syn.

SOS Rasisme reagerte sterkt på rasistiske uttalelser i programmet Mess TV

Rasisme på direkten

I beste sendetid kom en chattevertinne i Mess TV på TV Norge med rasistiske uttalelser på direkten. Sjokkerende og svært alvorlig, mener SOS Rasisme. TV Norges informasjonsdirektør, Jens-Petter Gjelseth, beklager sterkt, og kan bekrefte at programlederen har fått sparken.

Av Kristin Austrheim

En septembermorgen satt en bestemor og hennes barnebarn og tittet på TV Norges populære chatteprogram Mess TV. Et program som i utgangspunktet er nokså uskyldig, ikke minst fordi SMS'er av det vulgære slaget blir sensurert. Etter en stund var det imidlertid kommet inn en SMS med følgende spørsmål: «Er det ikke feil å bruke så mye penger på kjæledyr når det er så mange fattige i for eksempel Afrika?». En av chattevertinnene svarte så med flere sjokkerende uttalelser. «Alle i Norge skal ha det bra først, så hunder og katter og så de i Afrika,» sa hun før hun kom med påstander som at alle i Afrika bør kastreres og sterilieres. Som en konklusjon på dette sa hun at «de er fattige og dør i Afrika, men sånn er det bare.»

Den sjokkerte bestemoren ringte med dette inn til SOS Rasisme og vitnet om det hun hadde sett. Vi tok selvsagt dette svært alvorlig og kontaktet TV Norge umiddelbart. I følge §135a er rasistiske ytringer som fremstilles offentlig forbudt. Vi ba kanalen om en offentlig unnskyldning for den grove feilen de hadde gjort, samt et krav om at dette måtte få konsekvenser for chattevertinnen. Jens-Petter Gjelseth, kunne bekrefte at de rasistiske uttalelsene var funnet sted. På vegne av TV Norge beklaget han dette sterkt.

«Vi gjør det vi kan for å holde oss innenfor det norske regelverket for kringkasting og norsk lov. I dette tilfellet har vi ikke opptrådt korrekt, og vi har reagert med å ta medarbeideren av skjermen med umiddelbar virkning,» sier Gjelseth. Vi i SOS Rasisme er sjokkert over at noe slikt kunne skje, men er fornøyd med dialogen med TV Norge og utfallet.

Oslo – AU-kontoret

Sentralt kontor for Arbeidsutvalget, Oslo og Akershus fylkeslag og lokallaga i Oslo
Adresse: **Brugata 14**
(samme bygg som 7-eleven)
Kontoret er åpent fra kl 09 til 18, man–fre
E-post: **au@sos-rasisme.no**
Tlf: **23 00 29 00** Faks: **23 00 29 01**

våre kontor

FN krever at vi tar rasisme på alvor

Frode Elgesem er advokaten som førte klagen på norsk høyesteretts frifinnelse av nazisten Terje Sjølie. I denne kronikken gir han en gjennomgang av saken og hva den vil bety for vernet mot rasisme i norsk lovverk.

FNs RASEDISKRIMINERINGSKOMITÉ har i en fersk avgjørelse fastslått at Høyesterett krenket konvensjonen da retten frifant nynazisten og Boot Boys-lederen Terje Sjølie for jødehets og andre rasistiske uttalelser. Komitéen krever at Norge setter i verk tiltak for å endre dette – norsk rett må ikke gi beskyttelse til slike uttalelser.

Bakgrunnen for saken er den tale som Terje Sjølie holdt på Askim torg ved markeringen av Rudolf Hess' dødsdag den 19. august 2000. Talen ble holdt for en gruppe tilhengere som hadde ankommet torget i følge. Gruppen opptrådte uniformert og mange var maskert. Bruk av rasistiske symboler som sørstatsflagg understreket at dette var en høyreekstrem og rasistisk demonstrasjon. I talen sa Sjølie bl.a.: «Hver dag raner, voldtar og dreper innvandrere nordmenn, hver dag blir vårt folk og land plyndret og ødelagt av jøder som suger vårt land tomt for rikdom og erstatter det med umoral og unorske tanker.»

Videre ble Rudolf Hess hedret «for hans modige forsøk på å redde Tyskland og Europa bl.a. fra jødedommen undrer andre verdenskrig». Det ble uttalt at Adolf Hitler var deres kjære fører og at «vi ikke skal vike fra deres [d.v.s. Hitlers og Hess'] prinsipper og heltmodige innsats, tvert imot skal vi følge i deres fotspor og kjempe for det vi tror på, nemlig et Norge bygget på nasjonalsosialismen.» Talen ble etterfulgt av flere «sieg heil»-rop.

HØYESTERETTS FLERTALL mente at Sjølies tale ikke var krenkende nok til å være straffbar etter rasismeparagrafen (strl. § 135a). Dels var det utsagn som fremsto som absurde og unndro seg fornuftig tolking, og dels kunne ikke talen oppfattes som noen oppfordring eller tilslutning til tiltak mot innvandrere og jøder som kunne karakteriseres som grove integritetskrenkelser. Uttalelsene var vernet av ytringsfriheten og ikke straffbare etter rasismeparagrafen (strl. § 135a).

Mindretallet i Høyesterett mente på sin side at tilhørere med elementære kunnskaper om Hitlers og nazistenes syn på jødene og om den forfølgelsen og senere utryddelse som fant sted før og under andre verdenskrig, måtte oppfatte talen som en godkjennelse av og tilslutning til de massive overgrep som jødene ble utsatt for i vår nære historiske fortid. Mindretallet mente at uttalelsene om jødene var straffbare.

> «Etter mitt syn har heller ikke Ytringsfrihetskommisjonen, og senere regjeringen, tatt komitéens uttalelser tilstrekkelig alvorlig.

Høyesteretts frifinnelse ble klaget inn for FNs rasediskrimineringskomité av en gruppe klagere som ble direkte berørt av den mangelfulle beskyttelsen som norsk rett etter dette ga mot jøde- og rasehets, nemlig De mosaiske trossamfund i Oslo og Trondheim og deres ledere, og Antirasistisk senter og dets leder. Klagerne hevdet at konvensjonen krever at alle utsagn som gir uttrykk for raseoverlegenhet eller rasehat skal straffes – ikke bare slike som oppfordrer til grove integritetskrenkelser. Konvensjonen er nettopp bygget på det grunnsynet at rasisme og antisemittisme må tas ved røttene – det er en generell erfaring at hatefulle utfall mot jøder og innvandrere kan bli fulgt opp med vold. Man mente da også å kunne registrere en økt aktivitet og selvtillit i de nynazistiske miljøene ut over høsten 2000. Videre er det en realitet at Benjamin Hermansens drapsmann deltok i markeringen på Askim torg.

> «Konvensjonen er nettopp bygget på det grunnsynet at rasisme og antisemittisme må tas ved røttene.

FNs rasediskrimineringskomité har nå gitt klagerne medhold. Komitéen uttaler at Sjølies uttalelser er basert på en oppfatning om raseoverlegenhet og rasehat. Tilslutingen til Hitlers prinsipper og erklæringen om at man vil følge i hans fotspor, måtte forstås som en oppfordring til rasediskriminering, om ikke vold. Konvensjonen krever at slike uttalelser straffes og de er ikke beskyttet av ytringsfriheten. I internasjonal rett er det fast praksis for at rasistiske og antisemittiske uttalelser nyter et meget svakt vern. Dette har også komitéen sagt klart i sine generelle kommentarer: Forbud mot klart støtende ytringer som gir uttrykk for raseoverlegenhet og rasehat kommer ikke i noen konflikt med ytringsfriheten. Synspunktet er nå altså gjentatt i en individuell klagesak mot Norge.

PROBLEMET HAR hittil vært at man i Norge ikke har tatt komitéens uttalelser på alvor når det gjelder omfanget av den beskyttelse som skal gis. Her til lands er lista lagt for høyt, og man er blitt frifunnet for rasistiske uttalelser selv om de har vært sterkt nedsettende og krenkende. Høyesteretts dom i Sjølie-saken er et godt eksempel på dette.

Etter mitt syn har heller ikke Ytringsfrihetskommisjonen, og senere regjeringen, tatt komitéens uttalelser tilstrekkelig alvorlig. De forslag til endringer som er foreslått i forbindelse med vedtakelse av ny § 100 i Grunnloven går ikke langt nok. Det er fortsatt tvil om hvorvidt norsk rett er ment å gi full beskyttelse mot alle de typer av rasediskriminerende ytringer som konvensjonen krever – også de som «kun» på en klart støtende måte gir uttrykk for raseoverlegenhet. Konvensjonen krever at også disse skal bekjempes med straff. Komitéens avgjørelse i Sjølie-saken krever handling fra norsk side for å klargjøre dette.

EN FØLGE AV DETTE er at domstolene, med Høyesterett i spissen, må endre kurs. Rasediskrimineringskomitéens avgjørelse i Sjølie-saken vil måtte få betydning i norske rettssaker. Vi vet at Høyesterett bruker dommer fra domstolen i Strasbourg på en aktiv måte, og at disse har hatt avgjørende innflytelse på rettsutviklingen i Norge. Dette gjelder jo særlig dommer i saker mot Norge og dommer som gir klare anvisninger på hvilken løsning konvensjonen krever. Det samme bør gjelde avgjørelser fra de klageorganer innen FN som Norge har godtatt at kan behandle individklager vedrørende Norge. Dette var da også lovgivers utgangspunkt da menneskerettsloven ble gitt.

ETTER MITT SKJØNN er det nå igjen grunnlag for påtalemyndigheten til å reise tiltale i saker om rasediskriminerende ytringer av den type Terje Sjølie fremsatte på Askim torg, selv om de «kun» tolkes som klart krenkende ytringer om raseoverlegenhet. For å oppfylle våre internasjonale forpliktelser er det nødvendig at domstolene reagerer med straff også mot slike ytringer. FNs rasediskrimineringskomités avgjørelse i Sjølie-saken gir domstolene det rettslige grunnlaget som skal til for å endre tolkingen av Grunnloven § 100 slik at strl. § 135a gir et tilstrekkelig vern mot rasediskriminerende ytringer.

Av Frode Elgesem, Advokat
Kronikken har tidligere stått på trykk i Dagbladet

Kort om rasisme

- Rasisme er et relativt nytt fenomen, og ble første gang systematisk framsatt under framveksten av imperialismen på 1700-tallet.

Raseteori

- Forskere og myndigheter over hele Europa drev fram en aktiv kampanje for å få folk til å tro at det fantes forskjellige menneskeraser og at den hvite «rasen» var mer utviklet og hadde høyere verdi enn andre «raser». Grunnlaget for raseteorien var et «behov» for å plyndre andre deler av verden. Vesten brukte raseteori for å fortelle folk at den vestlige verden hadde en gudegitt godkjenning til å okkupere andre land og folk. Raseteori skulle bli den eneste aksepterte intellektuelle linjen i Europa.

Norge også

- Norge støttet også opp om denne råtne «vitenskapen», og resultatet ble sterk undertrykking både av de nasjonale minoritetene samer, kvener og romanifolk, så vel som en uttrykt støtte og hjelp til de store europeiske kolonimaktene.

Nazismens framvekst

- Nazismens framvekst i Europa må ses i sammenheng med denne europeiske tradisjonen. Tysklands konsentrasjonsleire og ekstreme etniske rensing var ikke et isolert tilfelle; de andre europeiske kolonimaktene hadde drevet slik krigføring mot afrikanere, asiater, amerikansk og australsk urbefolkning i lang tid allerede. Hitler var faktisk inspirert nettopp av de store europeiske kolonimaktene, og brukte samme midler for å gi Tyskland «en rettmessig plass i Europa».

Men rasismen var ikke død

- Fremdeles er rasismen oppegående, den er faktisk så tradisjonell at mange feilaktig tror at den alltid har eksistert. Fremdeles er det folk som setter sammenheng mellom hudfarge og oppførsel. Fremdeles brukes kulturforklaringer som om kultur var medfødt. Fremdeles finnes det mennesker som ser på enkelte folkegrupper som mindreverdige. Fremdeles finnes uvitenhet. En snakker for eksempel om «afrikansk oppførsel» som noe alle afrikanere har, men ikke «europeisk væremåte» som noe alle europeere har, og ignorerer at Afrika er et kontinent som er langt større enn Europa, med tilsvarende større forskjeller.
- Rasisme handler om å tillegge folk spesielle egenskaper ut i fra en lett synlig gruppetilhørighet, enten den er basert på hudfarge, religion eller andre forhold.

Bekjemp rasismen!

- Fremdeles nektes tidligere undertrykte kolonier å fungere økonomisk og sosialt. Fremdeles er vestens ledere mer opptatt av å innkassere renter og avdrag enn å bistå landene vesten har pint, plyndret og undertrykt gjennom mange hundre år. Vesten har blod på hendene og rasisme i hodet.
- Ta et aktivt standpunkt mot rasisme. Reager på rasisme du opplever rundt deg. Å ikke reagere er i praksis å støtte rasismen.
- Rasisme er skapt av mennesker og kan knuses av mennesker. Bekjemp rasismen!

For mer informasjon, se internett: www.sos-rasisme.no/sos/

sos-rasisme.no/bliaktiv

1. Kjenner du til SOS Rasisme?
2. Hvorfor er SOS Rasismes arbeid viktig i dag?
3. Hva kan gjøres for å bekjempe rasismen?

1. Ja.
2. All informasjon og debatt på dette feltet er viktig. SOS Rasisme bidrar til en nødvendig åpenhet.
3. Viktigst ved siden av holdningsskapende arbeid, er det å sørge for at innvandrerne blir inkludert på arbeidsmarkedet.
– Thorbjørn Jagland (Ap), Stortingspresident

1: Ja, men har lite kunnskap om organisasjonen.
2: Kamp mot rasisme er utrolig viktig. Det er snakk om at man må ha toleranse med mennesker, selv om de er annerledes enn deg selv.
3: Opplysninger er viktige. Man må starte med barna, for foreldre har stor innflytelse når man er barn, og hvis foreldrene har rasistiske meninger kan det gjøre slik at barna også får det. Jeg håper virkelig det blir mindre rasisme i verden.
– Mari Maurstad, skuespiller

Foto: Tor Kvello

SOS Rasisme – 20 år mot rasisme – mot nazisme – for likeverd

I år fyller SOS Rasisme 20 år i Norge. Det har blitt feiret på 17. mai og under Lokallagskonferansen i Bergen.
På disse to sidene vil AntirasisteN ta for seg historien, oppsummere dagens status og se inn i framtiden!

SOS Rasismes grunnprinsipper:
(utdrag fra prinsipprogrammet, sist vedtatt på Landsmøtet i Lørenskog 2004)

Mål
- SOS Rasismes mål er at all rasisme skal bort. (1.0)

Prinsipper
- Enhver har krav på de samme rettigheter, friheter og plikter, uavhengig av hudfarge, nasjonal, etnisk og kulturell bakgrunn, kjønn, seksuell legning, språk og livssyn. (2.1)
- Alle mennesker er forskjellige, men det finnes ikke forskjellige menneskeraser. Alle mennesker er en del av den samme biologiske rasen. Troen på forskjellige menneskeraser eksisterer fortsatt, men har intet vitenskapelig grunnlag. (2.3)

Hvor kommer rasismen fra?
- Rasismen er bygd opp som en splitt og hersk taktikk. Rasismen har blitt brukt og brukes fortsatt til å fjerne oppmerksomhet fra virkelige samfunnsproblemer. (3.1)

Rasismens tydeligste ansikter:
Institusjonell / statlig rasisme:
- Asylsøkere i Norge må behandles med respekt og likeverd. Det å søke om asyl er ikke kriminelt. (4.1.1)

Organisert rasisme / nazisme:
- Alle former for nazistisk organisering skal forbys. Kjernen i nazismen er forakt for enkelte folkegrupper, kombinert med en vilje til å utrydde disse folkegruppene. Nazismen er en terroridéologi som er uløselig knyttet til vold. Skrekkeksempelet på konsekvensen av nazistisk organisering er Holocaust under andre verdenskrig. (4.2.2)
- Nazister og rasister må konfronteres med ikkevoldelige og folkelige demonstrasjoner der de er. (4.2.5)

Hverdagsrasisme:
- Mennesker er ikke fremmede. Det er rasisme og ikke fremmedfrykt når mennesker med flyktning- og innvandrerbakgrunn og andre grupper i dag blir stengt ute fra områder som boligmarkedet, arbeidsmarkedet og de etablerte sosiale miljøene. (4.3.1)
- Et flerkulturelt Norge bidrar til mangfold i samfunnet. (4.3.3)

Hva er SOS Rasismes rolle?
- SOS Rasisme arbeider for å være en massebevegelse der så mange som mulig kan jobbe aktivt på et antirasistisk grunnlag. (5.1)

Hvilket samfunn ønsker SOS Rasisme?
SOS Rasisme ønsker et samfunn som viser respekt overfor individers ulikhet. Et samfunn der mangfold er en verdsatt og naturlig del. (6.2).

Historien – kort fortalt

- SOS Rasisme i Norge ble stiftet i 1985, etter modell av fransk SOS Racisme.
- Stiftet av ungdommer og politikere. En av initiativtakerne var Kristin Halvorsen.
- Den velkjente hånda «Ikke mobb kameraten min» ble raskt det viktigste symbolet på kamp mot rasisme.
- Tidlig fokus på lokalt arbeid og bred ikke-voldelig mobilisering. Har alltid vært partipolitisk uavhengig.
- Tidlige kampsaker: Arbeid med utlendingsloven og asylsøkeres rettigheter, kamp mot organiserte rasister (FMI m.fl.), «Rock mot rasisme», demonstrasjoner.
- I begynnelsen underlagt Antirasistisk senter, fra 1993 selvstendig medlemsorganisasjon med den strukturen vi kjenner i dag.
- *17. mai for alle*: Et av SOS Rasismes største og mest kjente arrangementer. Startet i 1983 som en reaksjon mot nazistiske trusler mot barnetoget i Oslo. Samler i dag tusenvis av mennesker hvert år.
- Har i dag over 90 lokallag over hele landet, som driver et stort antall forskjellige aktiviteter mot rasisme og nazisme.

Nyttig info om SOS Rasisme

Offisielt navn: **SOS Rasisme i Norge**
Leder: **Trond Thorbjørnsen**
Sentrale kontorer: **Oslo (Arbeidsutvalget) og Haugesund (Økonomiutvalget)**
Medlemstall: **45 000**
Lokallag: **90**
Arbeidsområde: **Holdningsskapende arbeid, lokal og aksjonsrettet mobilisering**
Markeringsdager: **27. januar: «Bål for Benjamin», 8. mars, 1. mai,** *17. mai for alle*, **9. november: «Krystallnatta»**
Medlemsblad: **Avisen «AntirasisteN». 20 sider aktuelle reportasjer, intervjuer og kulturstoff. Sendes fritt til alle medlemmer fire ganger i året.**
Kontakt: **SOS Rasisme AU**
Tlf: **23 00 29 00**
Faks: **23 00 29 01**
E-post: **au@sos-rasisme.no**
Logo/ symbol:

SOS RASISME

IKKE MOBB KAMERATEN MIN

Asker SOS Rasisme

Rosenlund
Adr: **Bleikerveien 52**
1387 Asker
Ingen fast kontortid
Møtelokale med plass til 30 personer
+ 2 kontorer med datamaskiner og internett
asker@sos-rasisme.no

Molde SOS Rasisme

Kontor på **Folkets Hus i 4. etasje**
Adresse: **Storgata 9, 6413 Molde**
Ingen fast kontortid
Tlf: **408 485 41 / 400 40 328**
molde@sos-rasisme.no

Trondheim SOS Rasisme

Adresse: **Fjordgata 25, 3. etasje**
Vi har åpen cafè hver onsdag mellom kl. 17.00 og 20.00.
Tlf, kontoret: **73 53 07 27**
Hogne Ormåsen: **474 01 380**
trondheim@sos-rasisme.no

Lørenskog SOS Rasisme

Kontor i
Aktivitetshuset Volt
Adresse: **Skårersletta 60, 2. etasje**
Ingen fast kontortid
Telefon: **917 724 80**
Telefon til Volt: **67 91 34 24**

våre kontor

1: Ja, jeg har hørt om SOS Rasisme igjennom mange år.
2: Det er viktig for det er et arbeid som går på å skape trygghet for andre.
3: Mennesker må våge å møte og bli kjent med hverandre som individer. Det er når mennesker ser hverandre som individer, og ikke setter hverandre i bås, at rasismen forsvinner.
– Per Christian Ellefsen, skuespiller

1. Ja, det har jeg.
2. Kampen for menneskerett og menneskeverd er utrolig viktig, både her i Norge og internasjonalt.
3. Det er veldig viktig å skape møteplasser, lære hverandre å kjenne, og formidle kunnskap fra forskjellige kulturer.
– Helen Bjørnøy (SV), miljøvernminister

1. Ja, det har jeg. «Ikke mobb kameraten min», ikke sant?
2. Det er viktig fordi det fortsatt er mye rasisme blant folk og i det offentlige.
3. Få kunnskap om hverandre. Mange tror at alle muslimer er med i Al-qaida, og det er jo selvfølgelig helt feil. Folk må få vite mer om hverandre.
– Janne Rønningen, stand-up komiker

Vi trengs til rasismen er død!

Tidligere leder av SOS Rasisme, Anne Elisabeth Hansen, har vært med i 18 av de 20 årene organisasjonen har eksistert i Norge. Hun er klar for minst 20 år til, og har tro på at det nytter å kjempe.

Av Ola Melbye Pettersen

I 1987 ble bestevenninna til Elisabeth skutt etter av nazister på hjemstedet Nøtterøy. Samme året ble de begge med i SOS Rasisme. Da var Elisabeth 20 år og nettopp ferdig med videregående.

Det var også på denne tiden begrepet «asylpolitikk» ble en del av den norske dagligtalen, og debatten om den nye Utlendingsloven raste. For Elisabeth ble dette avgjørende for at hun meldte seg inn i SOS Rasisme. – Å se at rasisme og mistenkeliggjøring av flyktninger skulle nedfelles i norsk lovverk ble en oppvåkning, og det var gjennom arbeidet med Utlendingsloven jeg først hørte om SOS Rasisme.

Da Elisabeth ble med i organisasjonen bodde hun i Tønsberg i Vestfold. Der var det dannet felles lag med nabokommunen Horten. – Det var et stort spenn i alder. Fra Horten var de en gruppe voksne folk og flyktninger, mens i Tønsberg var vi mange ungdommer, minnes hun.

SOS Rasismes første år

I 1985 var SOS Rasisme en helt fersk bevegelse, som søsterorganisasjonen til det franske SOS Racisme fikk man allikevel fort mye oppmerksomhet. Det var bare ett år siden fransk SOS Racisme selv ble stiftet, men i løpet av det året hadde de gjennomført mange store konserter og arrangementer. Dette ble lagt merke til også i norsk media. Den velkjente hånda ble brukt for alt den var verdt, og med den norske versjonen «ikke mobb kameraten min» begynte arbeidet med å samle antirasister i hele Norge.

Det var helt fra starten nok av saker å jobbe med. I 1983 ringte nazister inn en bombetrussel mot barnetoget i Oslo. De antirasistiske reaksjonene kom i form av *17. mai for alle*, et arrangement som i regi av SOS Rasisme har vokst til å bli landets største antirasistiske kulturarrangement.

Rundt om i landet ble det arrangert konserter, åpner møter, skolebesøk og andre aktiviteter.

I 1987, det året Elisabeth ble med, var det spesielt to saker som var viktige: Å skolere medlemmer og lag om den nye utlendingsloven, og å fotfølge FMI på deres rasistiske turné.

Nær nedleggelse – ny start

I 1993 var organisasjonen nær ved å bli nedlagt. Fram til da hadde SOS Rasisme vært underlagt Antirasistisk senter i Oslo, som på den tiden mente det var for mye arbeid å administrere en landsdekkende medlemsorganisasjon. Flere av lokallagene ville imidlertid ikke godta å legge ned det arbeidet de hadde vært med å bygge opp, og fra og med landsmøtet i –93 ble SOS Rasisme en selvstendig, demokratisk oppbygd medlemsorganisasjon.

Elisabeth er klar for 20 år til. *Foto: Ulrik Motzfeldt*

Eksplosiv vekst

I 1996 ble Elisabeth leder i SOS Rasisme, og dermed ble hun helt sentral i en periode som har gitt den største veksten i organisasjonens historie. I –97 hadde SOS Rasisme 4500 medlemmer, da Elisabeth gikk av etter landsmøtet i 2004 hadde tallet steget til 35000 – en vekst på nesten 800%! Etter det har veksten bare fortsatt, og per i dag telles det 45000 medlemmer. I følge UNITED (nettverk for antirasistiske organisasjoner i Europa) er SOS Rasisme nå Europas største antirasistiske organisasjon.

Rogalandsforskning publiserte i våres en rapport om organisasjoner som jobber med rasisme og flyktninger/innvandrere i Norge. I rapporten får SOS Rasisme mye skryt for arbeidet vårt. Blant annet skriver de: «Av de store frivillige organisasjonene er det omtrent bare den lokale og medlemsbaserte idretten som kan vise til stor vekst i samme periode. På mange måter har SOS Rasisme gått mot strømmen de siste 10 årene.»

Elisabeth er enig i den konklusjonen. – Det er riktig som Rogalandsforskning skriver, at vi driver «gammeldags». Vi går ikke på mange møter. Vi satser lokalt, og bygger nye folk som kan gjøre en jobb. Vi har skapt en kultur der mange er villige til å legge sjela si i organisasjonen, forklarer hun. – Når vi nå har 90 lokallag som kan verve medlemmer og bygge organisasjonen er det klart det gir resultater.

Mye gjenstår

Selv om SOS Rasisme har hatt stor framgang, og stadig vokser, er utfordringene fortsatt mange og vanskelige. Elisabeth har fulgt utviklingen i Norge nøye, og er ikke bare optimistisk.

– Rasismen har blitt mer åpenlys, mener hun. – Det vi kalte rasisme for 20 år siden vil mange trekke på skuldrene av i dag. Når Arne Myrdal snakket om «trusselen fra de fremmede» på 80-tallet tok alle avstand fra han, i dag legger rasistene ofte premissene for samfunnsdebatten.

SOS Rasisme deler rasismen inn i tre deler, tre «trollhoder»: Hverdagsrasismen, den organiserte rasismen – nazismen og den statlige rasismen. Alle er knyttet til hverandre, men Elisabeth er mest redd for den statlige rasismen. – Jeg tror statlig rasisme er farligst. Når staten sprer rasisme legitimerer den både hverdagsrasisme og nazisme. Vi har i dag en stat som legger lista lavt for hvordan «de andre» kan behandles. Vi ser det samme i skolene, bedriftene og overalt: den norske stat har klart å stemple det å flykte som noe kriminelt. Det har skapt en opinion i Norge som sier: «de er kriminelle, de er en trussel mot det norske».

Tro på framtida

På tross av det tøffe politiske klimaet er Elisabeth overbevist om at kampen må fortsette. – Bare se på SOS Rasisme i dag, alt det vi har fått til. Vi har vunnet mange kamper, og bygd en sterk organisasjon. Å treffe alle menneskene opp igjennom åra, som har ofret karrierer og gitt så mye for å kjempe mot rasisme, det gir meg tro på at denne kampen skal vi vinne, sier Elisabeth. Og avslutter med det som har blitt et av SOS Rasismes slagord: – Støyta på!

Haugesund

Er et felles kontor for Økonomiutvalget og lokallaga på Haugalandet
Adresse: **Sørhauggata 176 (inng. Skjoldav.), 5527 Haugesund**
Postadr: **PB 297, 5501 Haugesund**
Kontoret er åpent fra klokken 0900 til 1800, mandag til fredag
E-post: **ou@sos-rasisme.no**
Tlf: **52 71 21 75** Faks: **52 71 21 62**

våre kontor

• Tidligere Frp-rådgiver på podiet med Ku Klux Klan-leder
David Duke, den tidligere lederen for Ku Klux Klan, var i august trekkplaster når rasister og nazister samlet seg i Nyköping i Sverige. På podiet stod også den tidligere Frp-rådgiveren Tommy Morsund. I 2003 var Morsund, nå kalt Tord Foorabally Morsund, politisk rådgiver for FrPs stortingsgruppe. Morsund er en velkjent skikkelse fra nazimiljøet på Østlandet på 90-tallet. Den høyreekstreme svenske organisasjonen Nordiska Förbundet var arrangører for den Nordiska Festivalen i Nyköping. – Nordiska Förbundet er et forsøk på en intellektuell, nazistisk kampfront, sier Tor Bach, redaktør i det antifascistiske tidsskriftet Monitor.

• Nazinettsted bruker norske skjønnheter
En ny nazistisk nettside kalt Solkorset har i det siste gjort seg omtalt ved å ha brukt bilder av 122 intetanende lyse jenter på området på nettsiden, kalt Norske Skjønnheter. Blant annet følgende er nevnt på sidene: – Dette kan være det siste århundre hvor det ennu finnes kvinner som dette på moder Jord. Det kommer an på deg! Sidene er nå tatt bort etter at både SOS Rasisme, de administrative fra Blink, hvor bildene var stjålet fra, og politiet tok tak i saken.

• Ingen nazister til Fredriksten
Den planlagte nazikonserten på Fredriksten festning 3. september måtte finne sted i andre lokaler. Det ble klart etter at de ansvarlige på festningen kansellerte leiekontrakten. Det nazistiske musikknettverket Blood & Honour har angivelig igjen fått en norsk gruppe som skulle arrangere konsert i Norge for første gang på mange år. Det antifascistiske tidsskriftet Monitor undersøkte saken og fant ut at den høyreekstreme Magne Klavstad hadde leid et lokale under påskudd av fødselsdagsfeiring.

brunt grums
antinazi@sos-rasisme.no

Nazismen er fortsatt kriminell

FNs komité for avskaffelse av rasisme retter skarp kritikk mot norske myndigheter. Årsaken er Høyesterettsdommen fra 2002 som frikjente nazisten Terje Sjølie for grov spredning av rasisme i offentligheten. FN krever at Norge retter seg etter de internasjonale konvensjonene vi har ratifisert, og sørger for at lovverket vårt beskytter ofrene og ikke de rasistiske gjerningsmennene.

Det er på høy tid at «rasismeparagrafen» (str.l. §135a) og andre deler av lovverket blir revidert, og at rettsapparatet legger seg på en strengere linje i praktiseringen av loven.

§135a ble justert tidligere i år. Det er et skritt i riktig retning, men fortsatt har vi et politivesen og et rettsapparat som ikke er i nærheten av å oppfylle FNs krav: Forby rasistiske uttalelser i offentligheten, og forby rasistiske og nazistiske organisasjoner.

De nazistiske organisasjonene lager og sprer systematisk rasistisk propaganda og de planlegger og gjennomfører voldshandlinger mot minoriteter og antirasister. Nazismen er akkurat like kriminell og menneskefiendtlig nå som i 1945 – det er det dessverre mange som ser ut til å ha glemt.

Ola Melbye Pettersen
Leder, Antinaziutvalget

Straffedømt nazist passet på Kronprinsparet

Et vekterfirma i Oslo har gitt nazisten Alexander Kristoffersen sparken etter at de fikk vite at han var en straffedømt nazist. Det skjedde etter at han hadde vært vakt på en konsert til inntekt for årets TV-innsamling, der både Kronprinsparet og flere regjeringsmedlemmer var tilstede.

Av Jon Trygve Bergsåker

Onsdag 5. oktober sto Kristoffersen i en uvanlig stilling som uniformert vakt utenfor konserten. Ingen i politiet visste at Kristoffersen, som har tilhørt Boot Boys, jobbet som vakt. Ledelsen i vekterfirmaet ProSec innkalte Kristoffersen til en samtale torsdag morgen for å gi ham sparken. Da hadde han jobbet der i rundt 8 timer. Siden han ikke hadde jobbet lenger rakk ikke firmaet å få en vandelsattest fra politiet.

Fortsatt aktiv i nazimiljøet:

På internettsiden til Nasjonal Motstand, tidligere Boot Boys, står Kristoffersen modell for en av nazistenes t-skjorter. Advokaten hans sier at internettsiden fortsatt er aktiv og at Kristoffersen fortsatt er med. Tidligere i år søkte han om å kunne bli med på stiftelsen for kritisk og undersøkende presses konferanse (SKUP-konferansen). Han fikk avslag siden organisasjoner som Nasjonal Motstand kunne lage sikkerhetsmessige problemer på konferansen.

Ekstremt voldelig miljø:

Både Norske Motstandsbevegelsen og ungdomsavdelingen «Nasjonal» Ungdom er kjent for å være veldig voldelige. I desember ble et 17 år gammelt medlem dømt til samfunnstjeneste for å ha brukket nesa på ei jente i Sør-Trøndelag. Flere av motsandsbevegelsens medlemmer er voldsdømte, blant annet Kim Hugo Hansen og Michael Rudaa Fossum. På nettsiden deres står det at deres mål blant annet er «bekjempelse av mangekulturen», «etableringen av en nasjonal regjering» og «returnering av fremmede».

Dropper «uniformen»

Av Jon Trygve Bergsåker

Nazistene har mer eller mindre sluttet med blankpolerte hoder og provoserende klær. Nå bruker de mer moteriktige klær og vanlige sko i steden for de gamle marsjstøvlene. Politiet mener dette er bevisst, for at de kan operere mer i det sjulte. Miljøene er mindre uniformerte enn før, og dette er en internasjonal trend. Noen nazister går faktisk i Lacoste klær. Dette kan føre til at foreldre ikke oppdager at barna deres er nazister så tidlig som før.

Fortsatt symboler og musikk.

Noen ting er fortsatt ved det gamle. Veggplakater og musikk som spiller på norrøn mytologi er fortsatt viktige for dem. Nazistiske og norrøne symboler er fortsatt viktig. Et godt eksempel på dette er Vigrid, som stadig misbruker gamle norrøne symboler under seremoniene sine og på nettsidene.

Blitt mer spredd.

I Norge har politiets sikkerhetstjeneste (PST) hovedansvaret for å følge med på nazistene. De har merket at de i tillegg til å kaste «uniformen» har blitt mer spredd utover landet. Før fantes de på østlandet, nedover kysten mot Kristiansand og opp til Bergen. Nå finnes det nazister i Trøndelag og så lang nord som Tromsø. Martin Berntsen i PST understreker samtidig at det ikke ser ut til å ha blitt flere nazister av den grunn. Selv om ingen har full kontroll, mener man at det finnes ca 300-400 personer tilknyttet nazi-miljøet i dag. Ca halvparten av disse tilhører Vigrid i en eller annen form.

Vil minnes Quisling

Den lille Quisling-dyrkende gruppa NNSB (Norges nasjonalsosialistiske bevegelse) vil marsjere for å markere landsforræderen Vidkun Quislings 60. dødsdag den 24. oktober, med marsj og taler. Informasjonen om marsjen er på internettsidene deres, uten klokkeslett og tid.

Av Jon Trygve Bergsåker

Om nazistene marsjerer offentlig, vil det bli den første offentlige nazimarsjen i Norge på 5 år. Sist gang var på en marsj i Askim til ære for krigsforbryteren Rudolf Hess i 2000. Det var i forbindelse med den marsjen at Terje Sjølie holdt talen han senere ble frifunnet for. Marsjen førte senere til avskydemonstrasjoner, og 15 000 mennesker møtte opp på Youngstorget for å vise avsky mot nazistene.

«Helt for jævlig»

Den pensjonerte generalmajoren Bjørn Egge satt i konsentrajonsleiren Sachsenhausen under andre verdenskrig. Han tok initiativ til at holocaustmuseet ble flyttet inn til Quislings gamle villa på Bygdøy. «Dette er helt for jævlig, og en skamplett på norgeshistorien» mener han. Han sammenligner en slik marsj med landsforræderi.

Vil bekjempe nazismen på Fosen

Av Hege Lind

At det eksisterer svært belastede rasistiske og nazistiske miljø på Fosen i Sør-Trøndelag, særlig i Bjugn og Ørland kommune, har vært kjent lenge. Den nynazistiske organisasjonen Vigrid skal flere ganger ha vært på rekrutteringsturer til Fosen, og ungdommer herfra har også blitt døpt av Tore W. Tvedt. Tidligere i år ble ei ung jente oppsøkt i sitt hjem, og banket opp da hun forsøkte å bryte med miljøet.

SOS Rasisme har hatt lokallag på Fosen, men på grunn av blant annet fraflytting og lite engasjement eksisterer ikke dette lenger.

SOS Rasisme Trondheim har derfor bestemt seg for å satse på Fosen som område i høst. Lørdag 2. oktober dro seks aktivister fra Trondheim utover for å stå på stand i Bjugn og på Ørland.

– At vi ikke fikk verva mer enn 15 hovedmedlemmer i løpet av dagen høres kanskje tafatt ut, men det betyr faktisk at 15 nye personer på Fosen har tatt standpunkt mot rasisme, sier leder i Trondheim lokallag, Hogne Ormåsen. – Det viktigste for meg er likevel at vi fikk prata med folk, og gjort oss synlige. Vi tok oss god tid, og møtte mange forskjellige mennesker, blant annet en gruppe ungdommer med tydelig rasistiske holdninger. – Det er klart at vi kommer til å fortsette å jobbe på Fosen, vi skal blant annet holde foredrag i ungdomsskolen og det optimale målet må være å få i gang et aktivt lokallag her ute igjen, sier en optimistisk lokallagsleder.

• Høyre refser skoleledelsen Romsdal videregående skole i Molde sto i tre uker i september med skjemmende nazitagging på seg. Molde kommune fulgte ikke opp sitt ansvar med å fjerne taggingen. Lokallaget til SOS Rasisme i Molde fjernet taggingen til slutt, da ingen andre tok affære. Høyres Oddvar Naas tok 5. oktober opp saken i drifts- og forvaltningsstyret, hvor han kritiserte skolestyret kraftig for å ha latt saken vente på seg, og ikke gitt klar nok beskjed til kommunen. Både Naas og Arbeiderpartiets Geir Ove Vilnes roste ungdommene fra Molde SOS Rasisme for å ha tatt saken i egne hender.

• Grenland er for alle
– Jeg vet det er mye Vigrid-aktivitet i Grenland, og det er en kjent sak at de verver unge som er usikre på seg selv og har behov for å tilhøre en gruppe, sier Andreas Hauen, leder i Grenland SOS Rasisme. Han startet opp lokallaget igjen etter at det hadde ligget en stund brakk. Hauen mener det er plass til alle, uansett etnisk bakgrunn, med unntak av rasister og nazister. Målet er å få Vigrid ut av Telemark, samt å renske sitt område for hverdagsrasisme. Lokallaget vil gjøre dette ved å besøke videregående og ungdomsskoler i distriktet og få fortalt elevene hva som foregår.

• Nazist passet Kronprinsparet
Høyreekstremisten Erling Alexander Kristoffersen har hatt bildet sitt på forsiden til organsisasjonen Nasjonal Motstands nettsider. Han har også vært en lederperson i den nazistiske organisasjonen Boot Boys. Per i dag er han brukt som vekter. Kronprinsparet besøkte 5. oktober Kultukirken Jakob, hvor Kristoffersen ble brukt som vekter i vakt- og sikkerhetsopplegget. At verken Politiets sikkerhetstjeneste (PST) eller Oslo Politidistrikt hindret at nazisten fikk jobbe som vakt på et arrangement hvor medlemmer av kongefamilien var tilstede, er bekymringsfullt, mener informasjonsrådgiver i PST Martin Bernsen.

Myter og innvandring

Mye av debatten rundt innvandringen i Norge er mer preget av myter enn av faktiske kunnskaper. Med bakgrunn i tallene kan Lars Østby ved Statistisk sentralbyrå avlive flere av disse mytene.

Lars Østby kan bekrefte at statistikk om innvandrere og kriminalitet blir misbrukt. *Foto: Marianne Brattum*

Av Marianne Brattum

Lars Østby har i en årrekke vært Statistisk sentralbyrås fjes utad i saker som angår innvandring. Østby mener dette er et felt som vekker sterke meninger, enten de så er gode eller onde.

– Befolkningsspørsmål er noe som angår mange, og det er mye interesse knyttet til feltet, forteller Østby, som er utdannet geograf og har arbeidet ved SSB i 35 år.

– Statistikk beskriver og forklarer de viktige forandringene som skjer i samfunnet, sier forskeren som tidligere har blitt utsatt for mordtrusler på grunn av sitt arbeid. Forrige uke mente en, med referanse til sitatet «Fødselsmønsteret til innvandrerne tilpasses raskt vertlandets», at Østby var «beksvart ondskap i sin mest perverse, usle form». Østby ser seg selv som en oppsynsmann, og er svært opptatt av at den informasjonen han gir fra seg står på trygg faglig grunn. – Det å få slike personangrep er selvfølgelig ikke behagelig, men det viser vel at arbeidet betyr noe, samtidig som det utfordrer myter og fordommer, sier Østby.

Høyere ekteskapsalder

Østby mener det er viktig å lese statistikk slik at tallene hele tiden står i forhold til noe.

– Man kan ikke bare se på tallene, man må heller se på sammensetningen og forholdene i de forskjellige befolkningsgruppene, forteller Østby. Ved å nettopp forske på sammenhengene bak tallene og skille mellom første- og annengenerasjons innvandrere, har forskeren ved SSB kunnet avlive flere av mytene om innvandrere i Norge. En av dem er at innvandrere gifter seg i mye yngre alder enn etniske nordmenn.

– Siden startskuddet gikk for den norske innvandringen omkring 1970, har nesten ingen av etterkommerne til disse innvandrerparene rukket å bli mer enn tretti år. En kan ikke bruke dagens mønster til å spå hvordan fremtiden blir ettersom det nå bare finnes unge i den gruppen som kan gifte seg, forklarer Østby. De relativt få som gifter seg, kan derfor bare gjøre det i ung alder, eldre etterkommere finnes det foreløpig ikke. Det er for eksempel vanlig at irakere gifter seg med irakere, men Østby mener påstanden om at foreldrenes ekteskapsmønster reproduseres, likevel er feil. Dette ettersom etterkommerne generelt har en høyere ekteskapsalder enn deres foreldre.

Farlig myte

En myte som fremdeles lever, og ble blåst liv i under årets valgkamp, er at Norge har så stor innvandring i forhold til andre land. Østby kan fortelle at dette er langt ifra tilfellet. Dataene kan sies å være dårlige, men Norge har færre utenlandsfødte enn nesten alle andre land i Vest-Europa. Mens et land som Sveits i 2001 hadde en andel utenlandsfødte på 25 prosent, og Sverige 11 prosent, hadde Norge da ikke mer enn 6,9 prosent. Selve myten er kanskje basert på noen års høye asylsøkertall, og det blir ifølge Østby uriktig å bruke disse opplysningene til å beskrive innvandring, et mindretall blant asylsøkerne får bli i landet.

– Dette er en myte som ikke er bra. Hvis den skulle ha mange tilhengere, kan man få oppslutning om å stramme inn på innvandringspolitikken på et feilaktig grunnlag, sier Østby. Forskeren ved Statistisk sentralbyrå mener det derfor er viktig at politiske utspill er basert på et solid kunnskapsgrunnlag. En annen myte som også finnes er at innvandringen i Norge vokser kraftig på grunn av familiegjenforening. Dette blir gjerne sett på synonymt med at en innvandrer får arrangert et ekteskap med en fra hjemlandet. – Det er faktisk slik at innvandrerbefolkningens henteekteskap er færre enn etniske nordmenns, og de aller fleste familiegjenforeninger er flyktninger som blir gjenforent med den familien de forlot da de flyktet, forklarer Østby.

Integreringen på rett vei

En annen myte som lever i beste velgående er at integreringen av innvandrere i Norge er mislykket, og at den blir stadig dårligere. Denne myten har folk på innvandringspolitikkens ytterste høyre fløy ofte til felles, selv om de ikke kan enes om særlig mye annet. Østby har sett på hvordan levevilkårene til innvandrere har forandret seg og mener at heller ikke denne myten holder. Integrasjonen blir bedre etter hvert som den enkelte har bodd lenger i landet, og fra en generasjon til den neste. – Realiteten er den at integreringen går langsomt og er vanskelig. Men den er på riktig vei, forteller forskeren ved SSB. Østby mener det i dag er en betydelig utjevning mellom etniske nordmenn og innvandrere. En annen myte han ønsker å punktere er oppfatningen om at innvandrere har dårlig utdannelse i forhold til etniske norske. – Det finnes mange med dårlig utdannelse, men det finnes også de med god utdannelse. Fra eksempelvis land som Russland, Filippinene og India ser man innvandrere med gjennomsnittlig høyere utdanning enn gjennomsnittet i Norge, forteller Østby. Her må man igjen dra et skille mellom førstegenerasjons innvandrere og de som er født i Norge av innvandrerpar. Etterkommerne går oftere på skole, og 87 prosent av de i aldersgruppen 16 til 18 år tar en videregående utdanning, mot 90 prosent av alle i landet, og forskjellen blir stadig mindre.

Muslimsk flertall ikke realistisk

En annen myte man kan møte er oppfatningen om at «alle» innvandrere er muslimer, og at de innen 2050 eller lignende vil bli i flertall. – I alt finnes det 350 000 innvandrere, og av disse finnes det igjen 80 000 registrerte medlemmer av islamske trossamfunn. Flere kommer fra muslimske land, men det er ikke gitt at de er muslimer, forteller Østby. Mange har flyktet nettopp for å komme unna islamske regimer.

I 2050 vil landets befolkning uten innvandrerbakgrunn ligge på rundt fire millioner. Skulle muslimene bli i flertall, må de altså bli flere enn fire millioner. Samtidig ville man også få et par millioner mennesker tilhørende andre religioner, og det tilsier at Norge i 2050 vil ha en befolkning på ti millioner. – Dette er lite sannsynlig, og det er ingenting i de demografiske prosessene som tilsier at det vil bli en dobling av folketallet de neste 40-50 årene, forklarer Østby. Han mener statistikk derfor er en god måte å beskrive virkeligheten i alle dens nyanser, og den forklarer de viktige forandringene som skjer i samfunnet.

– Så får det være opp til aktivistene om de vil agere i forhold til disse opplysningene, avslutter Lars Østby.

Student drept

To studenter ble skadet og en ble drept av en gjeng i byen Voronezj i Russland. Ofrene var fra Peru og Spania. De kriminelle angrep som en gjeng på 15-20 personer på et sportssenter i Voronezj, en halv mil utenfor Moskva. Presidenten i organisasjonen for utenlandske studenter i Russland, Gabriel Kotchofa, ber regjeringen få slutt på angrepene, da rasistisk motivert kriminalitet og vold øker i Russland. Kotchofa melder at det er omkring 100.000 utenlandske studenter i Russland og at 13 studenter er drept i løpet av de siste fem årene.

Nazivaske-bjørnene

I 1934 beordret Hermann Göring at vaskebjørner skulle settes ut på den tyske landbygda, under argument for «berikelse av det lokale villmarkslivet». Dyrene har i følge naturvernere spredd seg over hele Sentral-Europa og blitt helsefarlige i mange byer, grunnet roting i søppelbøtter og lignende. – Vaskebjørnene utraderte nesten hele avlingen i løpet av bare noen dager, sier Werner Kothe, som driver en vingård i Brandenburg. Der har jegere blitt oppfordret av myndighetene til å skyte dyrene. Bønder melder at vaskebjørnene truer jordbruket der de dukker opp. Eksperter regner med at det er en million vaskebjørner i Tyskland, og i Kassel-distriktet nord for Frankfurt, ca. 100 bjørner per kvadratkilometer.

IKEA med egen hijab

IKEA-kjeden har nå introdusert sin egen hijab med firmaets logo. Dette skal hjelpe muslimske kvinner å søke jobb. Storbritannia er første land ut til å praktisere dette og det kan fort dukke opp i Norge. – Ideen er helt fersk. Vi ønsker å snakke med de muslimske ansatte først for å høre deres synspunkter på IKEA-hijaben, før vi eventuelt tilbyr hodeplagget til dem som ønsker å bruke det, sier PR- og informasjonssjef Camilla Lindemann. Idag tillater IKEA sine ansatte å bruke egne hodeplagg. Om dette vil fremstille IKEA som åpent og inkluderende gjenstår å se på responsen. Hodeplagget er ikke religiøst i seg selv, men er en skikk for muslimske kvinner om å dekke håret.

Norskkurs på mobilen

Halden-bedriften A.R.M. Lingua lanserer verdensnyheten med språkopplæring på mobiltelefon. – Det finnes ingen begrensninger for hvor mange språk som kan tilrettelegges på mobiltelefon etter vårt system, sier Terje Dahl i A.R.M. Lingua. Språkopplæringsprogrammet skal spille lyden av ord som blir uttalt, gi deg betydningen av fraser og rette på deg når du uttaler noe feil. Programmet vil være tilgjengelig fra wap, som spill og programmer er allerede. Tjenesten tilbyr foreløpig spansk, fransk, engelsk, tysk, svensk og norsk, og jobber med russisk.

• Seks drept da de stormet Spanias grenser
400 afrikanere prøvde torsdag 6. oktober enda en gang, etter mange uker med forsøk, å storme og ta seg inn Spania ved den strengt bevoktede grensen til Melilla. I følge myndighetene i Marokko ble 30 av afrikanerne alvorlig skadet, mens seks ble drept av de marokkanske sikkerhetsstyrkene. Guvernør i Nador-provinsen, Abdellah Bendhiba, mener flyktningene opptrådte voldelig og at styrkene handlet innenfor grensen til selvforsvar.

• Desperate asylsøkere
En 38-årig irakisk asylsøker klatret i slutten av august opp i en telefonmast ved Norbyhagen asylmottak i Våler i Østfold. Han kom ned etter femten timer fra den 25 meter høye masten, etter samtaler med politiet. Kravet han fremmet fra oppe i telefonmasten var å få rede på hvor hans kamerater befant seg, som var blitt hentet av Politiets utlendingsenhet. Uka før hadde to asylsøkere klatret opp i den samme masten, og truet med å hoppe hvis de ikke fikk opphold. Operasjonslederen i politiet i Østfold vil sikre masten så dette ikke fortsetter.

• Vil tvangssende somaliere
Regjeringspartiene måtte forsvare at tidligere Kommunal- og regionalminister Erna Solberg vil sende somaliere hjem til Sør-Somalia. Partiene møttes i slutten av august til debatt om verdens flyktninger i regi av Flyktninghjelpen. Solberg trosser både FN og humanitære organisasjoner som advarer mot forslaget om tvangsutsendelse. De rødgrønne partiene støtter ikke forslaget. – Somalia, slik landet fremstår i dag, kan ikke gi beskyttelse til sine innbyggere. Det er en kaotisk og uoversiktlig situasjon der, uttaler Thorbjørn Jagland i debatten.

FN: Norge må forby nazisme og rasisme!

FN ber Norge skjerpe lovverket mot rasistiske uttalelser, og krever at Norge forbyr nazistisk organisering.

Av Ola Melbye Pettersen

15. august avga «FNs komité for avskaffelse av rasediskriminering» (CERD) avgjørelse i klagen mot høyesteretts frifinnelse av Terje Sjølie. Han ble i 2002 frifunnet for uttalelser han kom med under en nazidemonstrasjon i Askim i 2000. Her uttalte han foran forsamlingen av uniformerte og væpnede nazister: «Hver dag raner, voldtar og dreper innvandrere nordmenn, hver dag blir vårt folk og land plyndret og ødelagt av jøder som suger vårt land tomt for rikdom og erstatter det med umoral og unorske tanker.»

Morten Kjærum og FN krever forbud mot nazistisk organisering.

Norge bryter FN-konvensjon

Norge skrev i 1969 under på «FNs konvensjon om avskaffelse av alle former for rasediskriminering», i artikkel 4 a) og b) slås det fast at spredning av rasisme og rasistisk organisering skal forbys ved lov.

– Det er med bakgrunn i disse artiklene CERD nå retter kritikk mot Norges håndtering av Sjølie-saken, det kan vår nordiske representant i CERD, Morten Kjærum, fortelle. I avgjørelsen heter det: «At Norge tar forholdsregler som sikrer at uttalelser som de ytret av Sjølie ikke vernes av retten til ytringsfrihet i henhold til norsk lov» og videre: «At det rapporteres om gjennomføringen av disse tiltakene innen 6 måneder».

I sin forrige rapport om Norge kritiserte CERD også Norge for ikke å ha inkorporert artikkel 4b, forbud mot nazistiske organisasjoner, i lovverket vårt.

Riksadvokaten vil endre praksisen

Også riksadvokaten er kritisk til Sjøliedommen. – Per i dag må vi henlegge mange rasismesaker tidlig, fordi de neppe vil nå opp i Høyesterett, forteller Johan Øydegaard. Riksadvokaten vil nå jobbe aktiv for å endre rettspraksisen i rasismespørsmål, ved å få fram nye saker som kan prøves for høyesterett.

Styrket vern neste år?

3. juni ble §135, rasismeparagrafen, endret. Det vil føre til en klargjøring og styrking av denne paragrafen . Disse nye endringene trer i kraft fra 1. januar.

Sammen med avgjørelsen i FN vil dette forhåpentligvis føre til et styrket rettsvern mot rasisme og nazisme. Forrige justisminister Odd Einar Dørum lovte å ta kritikken fra FN alvorlig, nå blir det opp til Stortinget og den nye regjeringen å sikre at Norge ikke blir en rasisme-sinke.

«FNs konvensjon om avskaffelse av alle former for rasediskriminering»
Artikkel 4, statene forplikter seg til å:
«...a) erklære som straffbar handling all spredning av idéer om raseoverlegenhet eller rasehat, all tilskyndelse til rasediskriminering, alle voldshandlinger eller tilskyndelse til slike handlinger mot en rase eller gruppe av personer av annen hudfarge eller etnisk opprinnelse, og også enhver form for støtte, herunder økonomisk støtte, til raseaktivister;
b) erklære ulovlig og forby organisasjoner og organisert og annen propagandavirksomhet som fremmer og tilskynder til rasediskriminering og erklære som straffbar handling deltakelse i slik virksomhet eller slike organisasjoner; (...)

§135a. Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes den som ved uttalelse eller annen meddelelse, herunder ved bruk av symboler, som framsettes offentlig eller på annen måte spres blant allmennheten, truer, forhåner eller utsetter for hat, forfølgelse eller ringeakt en person eller en gruppe av personer på grunn av deres trosbekjennelse, rase, hudfarge eller nasjonale eller etniske opprinnelse. Tilsvarende gjelder slike krenkelser overfor en person eller en gruppe på grunn av deres homofile legning, leveform eller orientering.
På samme måte straffes den som tilskynder eller på annen måte medvirker til en handling som nevnt i første ledd.

2% til SOS Rasisme
og
resten til deg !

Som kunde i Banco Humanfond velger du å gi SOS Rasisme 2% av din årlige forvaltningskapital. Med andre ord, for hver 100-lapp du har går 2 kroner til SOS Rasisme.

Motivasjonen for å spare i fond er selvfølgelig å få avkastning på sparepengene dine. Allikevel vet vi at mange leter etter et fond som tar høyde for om selskapene benytter barnearbeid, bryter menneskerettighetene eller gir noe til ideelle formål. Banco Humanfond er et slikt fond. Banco Humanfonds etiske investeringsprofil bygger på internasjonale avtaler fastsatt av FN og danner grunnlaget for hvilke selskaper fondet kan investere i. Nærmere detaljer om det internasjonale regelverket fastsatt av FN er grundig dokumentert og definert i brosjyren **"Etiske plasseringsregler for Banco Fondsforvaltning".** Brosjyren bør leses for å få et totalbilde av Bancos etiske kriterier. For mer informasjon om hvordan du kan støtte **SOS Rasisme**, våre etiske kriterier, eller hvordan du kan bli kunde, ring grønt nummer 800 34 035

eller besøk våre nettsider www.bancofonds.no

BANCO FONDSFORVALTNING

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, fondets risiko og provisjoner, samt forvalterens dyktighet. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap.

«Folkebevægelsen mot nazisme» på LLK

Av Majken A. Olsen

Tradisjonen tro hadde SOS Rasisme også i høst invitert gjester til Lokallagskonferansen. På Jubileumskonferansen i Bergen hadde vi besøk av Troels Larsen (27), kasserer i danske Folkebevægelsen mod nazisme (FMN). Troels sitt første møte med SOS Rasisme var på Nordisk konferanse mot nazisme i 1999, og han roser SOS Rasisme for fantastisk arbeid de siste 5 årene.

Troels har vært aktiv antirasist i ti år. Han er yngst i styret i FMN, og siden han studerer har han god tid. Valget falt dermed på ham da en delegat skulle sendes nordover til Bergen. – Jeg håper vi kan lære av deres erfaringer. Dere har firedoblet medlemstallet på fem år, det står det respekt av!, sier Troels om SOS Rasisme sitt arbeid.

Synes det er spennende å få være med

– Det er utrolig godt å se så mange engasjerte ungdommer samlet på et sted. Det er nytt å se så mange ungdommer samlet utelukkende for kampen mot rasisme.

Da ingen meldte seg på Troels' seminar om den danske antirasismen, deltok han i stedet på verkstedet om nazismen i Norge og Vigrid.

– Det var spennende å høre hvordan nazistene opererer i Norge, og jeg lærte litt om norske nazister. Jeg kunne også bidra litt med våre erfaringer i Danmark, forteller Troels.

Troels Larsen under LLK i Bergen
Foto: Siri Kinge Ovstein

– I tillegg syns jeg det er flott å se hvordan man kan ta lærdom av en krig, og holde kampen gående med unge mennesker så lenge etterpå. Også partidebatten vakte interesse, svært godt likte han de personlige historiene fra noen av SOS Rasismes medlemmer, og perspektivet det ga debatten om flyktningpolitikk.

Like metoder

– FMN og SOS Rasisme arbeider svært likt på mange områder. Dere er utrolig flinke til å mobilisere store deler av folket, og sette søkelyset på rasisme og nazisme.

Troels berømmer også SOS Rasismes brede appell og evne til å opplyse samfunnet om rasismens tilstedeværelse, blant annet ved å fungere som vaktbikkjer i valget.

Han gleder seg til det sosiale lørdag kveld, og jeg må la ham forlate kjemisalen på Kjøkkelvik skole i Bergen.

Til slutt har Troels en beskjed til alle våre medlemmer:

«Jeg håper vi kan fortsette det gode samarbeidet imellom organisasjonene, og jeg vil gjerne invitere dere til den én uke lange samlingen vår mot nazisme og fascisme i Danmark neste sommer!»

For mer info om FMN sin sommerleir:
www.iul2006.dk

AntirasisteN
Krystallnatta
SOS Rasisme i Norge nr 5b – 2005 gratis

Vi husker Krystallnatta

www.sos-rasisme.no/krystallnatta

AntirasisteN

Gis ut av SOS Rasisme i Norge

Sendes fritt til alle medlemmer.
Ansvarlig redaktør: Trond Thorbjørnsen
Redaksjonssjef: Ola Melbye Pettersen
Redaksjonssekretær: Mari Stine Johansen

Marker Krystallnatta!

Antirasister i alle aldre bør arbeide for å arrangere en markering i forbindelse med Krystallnatta, både der man bor, der man jobber og der man går på skole. Det er viktig å markere Krystallnatta – det er og blir viktig å minne folk om historien for å unngå at det samme kan skje igjen.

Gjennom en verdig og flott markering av Krystallnatta, som trekker mange mennesker, viser man også at «Vi er mange, vi er sterke!». Dette er viktig i kampen mot rasisme og nazisme.

I Norge er Krystallnatta den tredje største faste politiske markeringsdagen, etter 1. mai og 8. mars. Det er i all hovedsak SOS Rasismes lokallag som er initiativtakere til markeringen, og som oftest er det også lagene som gjennomfører markeringene. Gjennom markeringene får mange mennesker muligheten til å vise at de er motstandere av så vel rasisme som nazisme.

Ved at man markerer Krystallnatta slik som det blir gjort i hele Europa, viser man mange viktige standpunkter. Disse er blant annet:
– Vi glemmer aldri Krystallnatta – det skal ikke skje igjen!
– Vi minnes de som døde både på selve Krystallnatta, og de som senere døde under Holocaust
– Vi minnes alle de som døde på grunn av nazismen
– Vi viser at nazisme og rasisme ikke er, og aldri kommer til å bli, akseptert!

For et lokallag av SOS Rasisme er dessuten en slik markering positiv på mange andre måter. Den ene er at man viser seg fram i lokalsamfunnet, at man viser at man er der. Gjennom media får mange vite om SOS Rasisme, og at det finnes et lag i nærområdet. Dette kan videre føre til både nye aktive medlemmer, og godvilje fra næringsliv og offentlige myndigheter – som også gjerne vil bekjempe nazisme og rasisme!

Ved å markere Krystallnatta tiltrekker man seg nye aktivister, noe som alle lokallag trenger massevis av. Mange som kanskje er litt usikre på om de tør komme på møte eller lignende, kan fort finne veien til en demonstrasjon der man føler seg mer anonym. Om de der treffer lokale aktivister, er veien enda kortere til neste medlemsmøte. Derfor er det viktig at dere har mange aktivister som verver på arrangementet, og som kan komme i kontakt med potensielle aktivister. Dessuten er flere medlemmer både positivt politisk, det gir mange mulighet til å ta et aktivt standpunkt mot rasisme og nazisme, og det gir lokallaget mer penger å rutte med når medlemsrefusjonen gjøres opp. Så derfor er verving på arrangementer som Krystallnatta en gylden mulighet for alle lokallag!

Ingen flere

Av Ulrik Motzfeldt

9. november 1938, Krystallnatta, var starten på den systematiske utryddingen av jødene i Hitlers Tyskland.

Etter flere år med systematisk hatpropaganda og overgrep, kulminerte det hele i et scenario av vold og terror. Synagoger ble påtent, jøder ble lemlestet og drept, og deres butikker ble ramponert. Tilbake lå gater fulle av knust glass fra butikkvinduene. Krystallnatta var et faktum. Startskuddet var gått for det som skulle koste om lag 6 millioner jøder livet.

Da britiske soldater rykket inn i den tyske konsentrasjonsleiren Bergen-Belsen 15. april 1945 ble de møtt av et forferdelig syn. De fant 15 000 døde fanger, og ytterligere 10 000 fanger døde i løpet av kort tid etter befrielsen. Døde fanger lå stablet i hauger, eller lå og råtnet i åpne massegraver. Fanger som hadde overlevd kunne fortelle om handlinger så bestialske at de ikke var til å tro. I løpet av årene fra 1933 til 1945, de årene som nazistene styrte Tyskland, hadde nærmere 6 millioner jøder blitt drept i leire rundt om i Europa, sammen med 5,5 millioner politisk aktive, kriminelle, asosiale, handikappede, Jehovas Vitner, homofile og romanifolk. Dette er den utryddelsen som senere har fått navnet Holocaust.Hvordan kunne noe slikt ha skjedd midt i hjertet av Europa?

Begynnelsen

Etter Hitlers maktovertagelse i Tyskland i 1933 begynte den nazistiske terroren. I starten var denne terroren ikke spesielt rettet mot jøder, men mot alle gruppene i samfunnet som nazistene så på som fiender. I starten var nazistene spesielt interessert i å bli kvitt politiske motstandere, som for eksempel kommunister, sosialister og fagforeningsfolk. Mange av de som kunne ha bekjempet nazismen gjennom politikk satt derfor i konsentrasjonsleirer allerede på midten av 30-tallet. Likevel var den usystematiske og psykiske terroren av jøder såpass utbrett at allerede i 1933 rømte 37 000 jøder fra Tyskland. Nürnberg-lovene, som ble innført i 1935, fratok alle jøder og personer i jødisk slekt det tyske statsborgerskapet. Videre bestemte disse lovene at personer som hadde «jødisk blod» ikke kunne gifte seg med personer som hadde «tysk eller beslektet blod». Brudd på disse lovene medførte alvorlige straffer. I tiden fram til Krystallnatta pågikk det også en beinhard og effektiv propaganda, ledet av propagandaminister Joseph Gobbels, mot jødene. Filmer som «Den evige jøde» («Der ewige Jude») var hverdagslige, og på kinoer og i teatre sørget sivilkledde SA-medlemmer for at det oppstod tumulter og antijødiske rop hver gang en jødisk skuespiller opptråde.

Ikke bare jøder

«Rensingen» av Tyskland begynte også i perioden mellom 1933 og 1938, om enn i det stille. Fysisk- og psykisk handikappede, psykisk syke og andre grupper som allerede var «usynlige» i samfunnet ble i «raserenhetens navn» utryddet i stor skala. Nazistenes utryddelse av personer med «dårlig gener» tjente også en annen hensikt enn bare «rensingen av det tyske blod». Det var også en prøvestein for å se hvor langt man kunne gå før folket reagerte på grusomhetene. Etter hvert som man tok ut grupper i befolkningen og satte disse i konsentrasjonsleirer, uten at noen reagerte, forstod nazistene at også jøder, sigøynere og homofile kunne taes uten reaksjoner fra folk.

Krystallnatta

For å forstå hva som utløste Krystallnatta 9. november 1938 må man se på hva som skjedde i tiden rett før denne datoen. 6. november 1938 mottok den unge jøden Herschel Grynszpan, som bodde i Paris, et postkort fra sin far. Faren, Zindel, var en av 18 000 tyske jøder som 27. oktober hadde blitt tvangsflyttet østover i Tyskland, til grensen mot Polen. På postkortet hadde Zindel beskrevet for sin sønn de forferdelige forholdene som de tvangsforflyttede levde under.

Herschel Grynszpan ble så forbannet av det han hadde lest på kortet at han gikk til den tyske ambassaden i Paris og skjøt den første tyske ansatte han møtte. Offeret ble den tyske diplomatassistenten Erns vom Rath, som døde 8. november av skadene han ble påført fra skuddet. Dagen etter, 9. november, fikk hele Tyskland vite om det som hadde skjedd. De fikk også høre av Hitler og nazistenes propagandamaskineri at drapet var en del av en verdensomspennende jødisk konspirasjon mot Tyskland.

Terroren startet i Berlin 9. november

Tips til hvordan arrangere Krystallnatta

• Det finnes mange forskjellige arrangementsformer som man kan bruke. På disse sidene finner du noen av de vanligste, men husk at selv om Krystallnatta er en godt innarbeidet markeringsdag, bør man ikke stole på at folk dukker opp av seg selv. God organisering av markeringa er viktig!

Fakkeltog

• Er den vanligste markeringsformen blant SOS Rasismes lokallag. Krystallnatta er på vinterstid, og markeringene er som regel på kveldstid. Dette er en effektfull arrangementsform med stor symbolikk.

Punktmarkering

• En punktmarkering er en grei og fin markering, hvor folk samles på et torg eller annet sted. Her kan man ha appeller om Krystallnatta, og dele ut løpesedler og verve medlemmer.

Demonstrasjonstog

• Demonstrasjonstog er nok det de fleste forbinder med politiske markeringer. I likhet med fakkeltogene er dette en fin måte å markere Krystallnatta på, som tiltrekker seg mye oppmerksomhet og mennesker.

e krystallnetter

1938, organisert uoffisielt av SA stormtroppene. Hitler kommenterte aldri offentlig forfølgelsene denne kvelden, men han var sannsynligvis den som internt i nazipartiet ga beskjed om at terroren skulle finne sted. Utad var det propagandaminister Gobbels som ga ordre om at volden skulle begynne.

Synagoger ble satt i brann. Jødiske butikker fikk vinduene knust over hele landet, og det er dette som ga natten navnet sitt, Krystallnatta. Grunnen var nemlig at alt glasset som fløt i gatene dagen etterpå skinte som krystall. Mange jøder ble også fysisk angrepet, og over hele landet ble det i jødiske nabolag tent bokbål, hvor jødiske religiøse bøker ble brent etter at de var stjålet fra synagoger og private hjem.

Rene tall

I rene tall kan selve Krystallnatta oppsummeres med at i løpe 24 timer ble 7 000 jødiske butikker angrepet, 200 synagoger brent og ødelagt, 91 jøder drept og over 30 000 jøder ble arrestert og deportert. Mange av jødene som ble arrestert i løpet av Krystallnatta ble drept i løpet to måneder.

Under krigen

Den delen av utryddelsen som foregikk i perioden etter Krystallnatta og frem til krigens slutt i 1945 er i stor grad kjent for de fleste antirasister. I årene fra 1938 til 1942 bar ikke utryddelsene preg av den maskinmessige utførelsen som preget Holocaust i årene fra 1942 og fram til slutten på andre verdenskrig. Fra 1938 til 1940 foregikk det meste av utryddelsen i leirer i Tyskland, og besto for det meste i eksperimentelle drap. Blant annet ble jøder og andre fanger brukt som «forsøksdyr» i medisinske forsøk, og nazistene prøvde seg også fram med forskjellige metoder for effektive massedrap. I tillegg døde mange av fangene på grunn av vold, terror, sult og beinhardt arbeid. I denne perioden opprettet også nazistene enorme konsentrasjonsleirer i det okkuperte Polen, og de tvang jøder, spesielt i Polen, inn i gettoer, hvor forholdene var elendige. I disse gettoene døde jøder i hopetall på grunn av sult, epidemier, kulde og sykdommer.

I januar 1942 presenterte ledende nazister «den endelige løsningen». Dette var løsningen på «det jødiske problem», nazistenes ønske om å utrydde alle jøder. Den endelige løsningen gikk ut på at alle jøder, uansett land de befant seg i, skulle transporteres til konsentrasjonsleirer. I leirene skulle så utryddelsen effektiviseres, slik at man ikke fikk en opphopning av jøder som ventet på å bli utryddet. Gjennom denne «endelige løsningen» la man også grunnlaget for det vi i dag kjenner som Holocaust. Nærmere 6 millioner jøder og 5,5 millioner andre fiender av nazi-Tyskland måtte bøte med livet.

I ettertid har man regnet Krystallnatta som den symbolske starten på Holocaust. Krystallnatta beviste for de nazistiske lederne at det tyske folket var blitt godt nok hjernevasket og tilvendt den nazistiske ideologien at bestialske utryddelser av andre mennesker var gjennomførbart, uten for mange protester. Derfor er også Krystallnatta en viktig merkedag i kampen mot nazisme.

I dagens Europa

Krystallnatta er i dag den store markeringsdagen mot rasisme og nazisme, spesielt i Norge, men også ellers i Europa. Mye av grunnen til at nettopp Krystallnatta er den viktigste markeringsdagen er fordi det er medlemsorganisasjoner, slik som SOS Rasisme, som har gjennomført markeringene rundt om i Europa.

I Norge er Krystallnatta den tredje største faste politiske markeringsdagen, etter 1. mai og 8. mars. Det er i all hovedsak SOS Rasismes lokallag som er initiativtakere til markeringen, og som oftest er det også lagene som gjennomfører markeringene. Gjennom markeringene får mange mennesker muligheten til å vise at de er motstandere av så vel rasisme som nazisme. Derfor er det viktig at alle antirasister over hele landet går sammen og markerer Krystallnatta under parolen «Vi glemmer aldri Krystallnatta»!

Gateteater om hendelsen
- Dersom lokallaget er litt «kunstnerisk og teatralsk», kan det være et flott alternativ å sette opp et gateteater om Krystallnatta, som man for eksempel kan fremføre i forbindelse med en stand. Gateteater er et lite, kort teaterstykke på et par minutter, som kan fremføres gang på gang – slik at stadige nye forbipasserende kan se det. På denne måten får man både oppmerksomhet og muligheten til å fremføre et budskap.

Filmkveld
- Det finnes mange gode og fine filmer som har et antirasistisk budskap. Undersøk om det finnes muligheter til å få tak i en slik film, og arranger en filmkveld. Slike kvelder kan danne grunnlaget for flotte og viktige debatter om både rasisme og nazisme, og hvorfor disse ideologiene må bekjempes.

Antirasistisk Kafé
- Bak boller, kok kaffe og arranger en antirasistisk kafé i et egnet lokale. Her kan alle føle seg velkommen, og man kan utveksle ideér, tanker og meninger over en kopp te eller kaffe. Om dere inviterer noen for å lese dikt, holde en innledning eller annet, så kan det danne grunnlaget for mange diskusjoner utover kvelden.

Åpent møte om 9. november
- På et åpent møte kan man for eksempel ha en innleder som holder et foredrag, som man deretter diskuterer rundt. En annen variant av åpent møte er å få lokale politikere til å stille opp i en debatt rundt flyktningpolitikk og rasisme lokalt.

Stand om rasisme og nazisme
- På en stand, som man har på et sentralt sted der man vet det kommer til å gå mange folk forbi, kan man dele ut løpesedler om Krystallnatta, selge AntirasisteN, verve medlemmer og diskutere med folk. En grei markeringsform, som ikke krever all verden av forberedelser.

Konsert – Rock mot rasisme
- Noen lokallag har i mange år arrangert en konsert på det lokale ungdomshuset i forbindelse med Krystallnatta. Mellom bandene kan man komme med appeller, og man kan verve medlemmer i døra. Rusfrie konserter med ordentlig trøkk er mangelvare de fleste steder i landet, så dette er nesten garantert suksess!

Kokebok!
- Dette er bare noen av de uttallige måtene man kan arrangere Krystallnatta på. For å få flere tips om hvordan man kan arrangere en markering, anbefaler vi den nye Krystallnattakokeboka som SOS Rasisme har laget denne høsten.
- Den kan fåes ved å henvende seg til
SOS Rasismes økonomiutvalg
PB 297, 5501 Haugesund
tlf: 52 71 21 75
e-post: ou@sos-rasisme.no
- Eller den kan lastes ned fra:
www.sos-rasisme.no/krystallnatta/

Oversikt over markeringer

Over hele landet markerer lokallag av SOS Rasisme Krystallnatta. Her er de som var bekreftet da AntirasisteN gikk i trykken.

Vi tar forbehold om endringer. For oppdatert informasjon: www.krystallnatta.no

Arendal
Hva: **Fakkeltog og antirasistisk kafé**
Når: **9. november, kl. 1700**
Hvor: **Torvet**
Arrangør: **Arendal SOS Rasisme**
Kontakt: **Hanne, mobil: 98872693**

Bergen
Hva: **Fakkeltog og filmvisning av «Pianisten»**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1900**
Hvor: **Sjøfartsmonumentet på Torgallmellingen**
Arrangør: **Bergen SOS Rasisme**

Elverum
Hva: **Lysmarkering**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Lokket**
Arrangør: **Elverum SOS Rasisme**

Finnsnes
Hva: **Antirasistisk filmvisning, appeller og diskusjoner**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 0900**
Hvor: **Auditoriet på Finnfjordbotn VGS**
Arrangør: **Finnsnes SOS Rasisme**

Fredrikstad
Hva: **Fakkeltog og hip hop konsert**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **LO-kontoret (Stortorvet 5)**
Arrangør: **Fredrikstad SOS Rasisme, Fredrikstad SV, SU, RV og RU**

Grimstad
Hva: **Fakkeltog, appell og musikk**
Når: **Onsdag 9. november kl. 1800**
Hvor: **Start foran Oddensentere**
Arrangør: **Grimstad SOS Rasisme**
Annet: **Toget går til Centraltorget. Ordføreren holder appell og Grimstad korpsmusikk spiller**

Hva:**Antirasistisk konsert**
Når: **Lørdag 5.november, kl. 1900**
Hvor: **Luftslottet i Grimstad**
Arrangør: **Grimstad SOS Rasisme**

Halden
Hva: **Fakkeltog**
Hvor: **Stortorget**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Arrangør: **Halden SOS rasisme**

Haugesund
Hva: **Fakkeltog, appeller og kultur**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Bytunet**
Arrangør: **SOS Rasisme på Haugalandet**
Annet: **Kulturarrangement på Slaktehuset fra kl. 1900**
Paroler: **Ingen plass for nazister! Vi glemmer ikke Krystallnatta!**

Kongsberg
Hva: **Fakkeltog og appeller**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1750**
Hvor: **Gågata (mellom Krag møteplass og Sandvær sparebank)**
Arrangør: **Kongsberg SOS Rasisme**
Annet: **Etter toget vil det bli arrangert åpen filmkveld fra kl.1920 på Ohana. Det blir salg av kaker, vafler m.m.**

Kristiansand
Hva: **Fakkeltog og appeller**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Øvre Torg i Kristiansand**
Arrangør: **Kristiansand SOS Rasisme**

Kristiansund
Hva: **Fakkeltog til Varden med påfølgende konsert med bandet Liten Drake. I tillegg blir det dans og annen underholdning**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1900**
Hvor: **Kirketomta**
Arrangør: **Kristiansund SOS Rasisme**

Larvik
Hva: **Fakkeltog**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Larvik bibliotek**
Arrangør: **Larvik SOS Rasisme**
Annet: **Fra kl. 19.30 blir det filmvisning i Kongegata 1, salg av boller m.m.**

Lillestrøm
Hva: **Fakkeltog**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Lillestrøm torg**
Arrangør: **Skedsmo SOS Rasisme, Lørenskog SOS Rasisme og tilsluttede organisasjoner**

Molde
Hva: **Fakkeltog**
Når: **9. november, kl. 1900**
Hvor: **Oppmøte v/Molde Stadion**
Arrangør: **Molde SOS Rasisme, Vestnes SOS Rasisme og tilsluttede partier**

Moss
Hva: **Fakkeltog, appeller og konsert**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Parkteateret (paviljongen) i Moss**
Arrangør: **Moss SOS Rasisme**
Annet: **Fakkeltoget avsluttes ved Momentum, der blir det konsert med bl.a. Karpe Diem, Christer and the Benneband, dansegruppa Durka, Funky Flava, Hiroshima og Disco 3**

Oslo
Hva: **Fakkeltog og appeller**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Oppmøte på Jernbanetorget**
Arrangør: **Krystallnattkomiteen i Oslo (SOS Rasisme og Det Mosaiske Trossamfunn)**
Annet: **Det blir appeller ved blant andre Biskop Kvarme og Kjell Magne Bondevik**

Sandefjord
Hva: **Fakkeltog og appell**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1900**
Hvor: **Hvaltorget**
Arrangør: **Sandefjord SOS Rasisme**

Hva: **Antirasistisk konsert**
Når: **Fredag 11. november, kl. 1900 – 2400**
Hvor: **Ranvik ungdomsskole**
Arrangør: **Sandefjord SOS Rasisme**

Sandnes
Hva: **Fakkeltog, filmvisning etter fakkeltoget**
Når: **9. november, kl. 1900**
Hvor: **Oppmøte utenfor kulturhuset**
Arrangør: **Sandnes SOS Rasisme**

Skien
Hva: **Fakkeltog**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1900**
Hvor: **Skien kirke**
Arrangør: **Grenland SOS Rasisme, Bø SOS Rasisme og tilsluttede partier**

Stavanger
Hva: **Fakkeltog, fest på Gaffel Karaffel etter fakkeltoget**
Når: **9. november, kl 1800**
Hvor: **Torget**
Arrangør: **Stavanger SOS Rasisme**

Steinkjer
Hva: **Fakkeltog**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Oppmøte utenfor Amfi Zebra**
Arrangører: Steinkjer SOS Rasisme og Inderøy SOS Rasisme

Tromsø
Hva: **Fakkeltog**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1700**
Hvor: **Torget**
Arrangør: **Tromsø SOS Rasisme**

Trondheim
Hva: **Fakkeltog, appeller og konsert**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Oppmøte i Cissi Klein parken**
Arrangør: **Trondheim SOS Rasisme, med tilsluttede organisasjoner**

Voss
Hva: **Fakkeltog, kafé og konsert**
Når: **Onsdag 9. november, kl. 1800**
Hvor: **Torget**
Annet: **Det blir salg av fakler. Toget avsluttes ved Fraktgodsen, der det blir konsert og kafé.**

Ålesund
Hva: **Fakkeltog**
Når: **9. november, kl. 1800**
Hvor: **Fra Paviljongen i gågata, rådhusplassen. Appeller, salg av buttons og kaker,**
Arrangør: **Sula SOS Rasisme, Ålesund SOS Rasisme**

___stk Lightere **kr 10,-**

___stk Nøkkelbånd **kr 25,-**

___stk «Ikke mobb kameraten min» (tøymerke) **kr 20,-**
___stk «Knus Nazismen» (tøymerke) **kr 20,-**

___stk jakkemerke *på nynorsk!* **kr 15,-**
___stk jakkemerke *på bokmål* **kr 15,-**

NB! Dette er et lite utvalg av det materiellet som finnes. Gå på internettsiden vår, www.sos-rasisme.no for større utvalg eller spør oss om en materielliste.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr/ sted: _____

Underskrift: _____

Tlf: E-post: _____

Sendes: SOS Rasisme, boks 297, 5501 Haugesund
Tlf: 52 71 21 75
Faks: 52 71 21 62
Epost: ou@sos-rasisme.no
Materiell kan også bestilles på våre internettsider, www.sos-rasisme.no
Portoutgifter og eksp.gebyr kommer i tillegg.

Vis at du er mot rasisme – bli medlem i SOS Rasisme

- **Et medlemsskap i SOS Rasisme er et standpunkt mot rasisme. Ved å være medlem støtter du arbeidet i organisasjonen.**
- **Det eneste som kan stoppe rasismen og nazismen fullt og helt er vanlige folks engasjement. Vi trenger derfor også flere aktive medlemmer som kan jobbe systematisk med å bekjempe all rasisme i samfunnet.**

__ Jeg vil bli medlem!
__ Jeg vil bli aktiv!
__ Jeg vil ha mer info

AN 5-05

Navn: _____
Adresse: _____
Postnr. / Sted: _____
Telefon: _____

Kan sendes ufrankert i Norge.
SOS RASISME
vil betale portoen

SVARSENDING
Avtalenr. 504000/347

SOS Rasisme
Økonomiutvalget
5501 Haugesund

Medlemskap koster:

– for ungdom under 26 år kroner 25,-
– personer over 26 år kroner 50,-
– familiemedlemskap kroner 100,-

AntirasisteN
SOS Rasismes medlemsavis
Opplag: 5 000
Trykk: Prinfo Dialecta

issn: 1501-6048
e-post: antirasisten@sos-rasisme.no
giro: 7874.05.34725

Arbeidsutvalget AU
pb 9427, Grønland
0506 OSLO
epost: . . . . au@sos-rasisme.no
tlf: 23 00 29 00
faks: 23 00 29 01

Økonomiutvalget ØU
pb 297
5501 Haugesund
epost: . . . . ou@sos-rasisme.no
tlf: 52 71 21 75
faks: 52 71 21 62

Ansvarlig redaktør: Trond Thorbjørnsen
Redaksjonssjef: Ola Melbye Pettersen
Redaksjonssekretær: Mari Stine Johansen

• Drap i St. Petersburg
Den 15. september ble en kongolesisk student drept i St. Petersburg. Dette er årets fjerde drap på farget utenlandsk student i byen, minst ett står en nazistisk gruppe dømt for. Den afrikanske studentforeningen hevder drapet var rasistisk motivert og det utløste demonstrasjoner av afrikanere senere samme dag. Universitetet i St. Petersburg gir utenlandsstudentene overlevelsestips, som å alltid være minst fem sammen ute i byen.

• Siktet for rasist-landssvik
Singapores landssvikparagraf beskriver rasistiske utsagn som forræderi mot staten. Paragrafen er ikke blitt brukt på ti år. 25 år gamle Nicholas Lim Yew og 27 år gamle Benjamin Koh Song er nylig siktet for det staten kaller rasistiske utsagn på en nettdagbok på internett. De risikerer tre års fengsel hver og bøter for rundt 20 000 norske kroner.

• Sweet Home Alabama
Fabrikken Tyson Foods i Alabama har tillatt rasisme på arbeidsplassen og kontinuerlig plaget fargede gjester og ansatte. Nå har 13 mørkhudede ansatte gått til sivilt søksmål for diskrimineringen. Arbeidstakerene har opplevd at kun hvite ansatte har fått nøkkel til do, at «Kun for hvite» har stått på døren, og funnet en plakat med aper på et pauserom med svarte ansattes navn skrevet på. Forholdene på arbeidsplassen skal ha blitt enda verre etter at saken ble anmeldt. Tyson Foods godtar ikke anklagelsene. – Vi er svært bekymret over det som er hevdet, i forhold til vår innsats for å behandle folk rettferdig.

• Angrep datteren
I Kungsbacka i Sverige ble et foreldrepar rasende da deres datter ble gravid med en araber. Moren og faren tok kvelertak, slo og sparket henne og rispet henne med kniv. Mishandlingen førte til at datteren aborterte. Barnefaren ble også angrepet fysisk og med rasistiske tilrop. I begynnelsen av oktober ble foreldrene dømt. De påstår at datteren selv påførte seg skadene.

Kommunen lot hakekors stå – Molde SOS Rasisme fjernet søppelet

Moldeguttene fikk ros fra Høyre-mannen Oddvar Naas for fjerningen av nazisymbolene.

Molde kommune har en 48-timers regel for å fjerne tagging. Allikevel fikk nazisymboler stå i fred i fire uker på den videregående skolen. Til slutt måtte det lokale SOS Rasisme-laget ta saken i egne hender.

Natt til 2. september ble Romsdal videregående skole tagget ned med totalt 67 hakekors og andre nazitegn. Molde SOS Rasisme regnet med at Molde kommune ville overholde sin uttalte 48-timersregel og male over. Ukene gikk, og etter nesten fire uker hadde fortsatt ingenting skjedd. Dette fikk Molde SOS Rasisme til å reagere. Lokallaget tok turen opp til Romsdal videregående for å snakke med vaktmesteren og for å få en forklaring på hvorfor taggingen fortsatt ikke var fjernet.

Noe konkret svar ble ikke gitt fra vaktmester, annet enn at «taggingen skulle bli fjernet før våren». Siden skolen eller Molde kommune selv ikke klarte å fjerne taggingen, samlet Molde SOS Rasisme en aksjonsgruppe med frivillige personer. Vaktmesteren ved skolen ga klar beskjed om at de frivillige antirasistene selv måtte kjøpe all maling, og at de ikke fikk bruke skolens pensler eller annet utstyr. I løpet av kort tid ble det kjøpt inn malingsutstyr for 1300 kroner. Onsdag, 21. september dro seks aktivister fra lokallaget til Romsdal videregående skole for å male over nazisymbolene. Det tok fire timer å male over nazisymbolene som skolen og kommunen ikke klarte å fjerne på fire uker.

Krever bedre innsats fra kommunen

Molde SOS Rasisme jobber for å få en forklaring av Molde kommune og Romsdal videregående på hvorfor det tok så lang tid å fjerne nazitaggingen. Leder i lokallaget, Anders Eikeland, er ikke imponert over kommunens håndtering av saken. – Det virker som om Molde kommune prioriterer å fjerne tagging fra aldershjem og ikke fra skoler der ungdom ferdes, sier Eikeland. Han og lokallaget vil kreve at kommunen garanterer at de vil fjerne lignende tagging i fremtiden.

– Det er helt uakseptabelt at nazisymboler blir stående på en skole, og at elevene må leve med de uke etter uke, avslutter han.

Julie og Jeanette var dyktige vaffelselger, og etterspørselen var stor.

Stavanger og Sandnes SOS Rasisme sammen i valgkampen

SOS Rasismes «Valg mot rasisme»-kampanje ble gjennomført over hele landet, på Vestlandet samlet Stavanger og Sandnes sine lokallag kreftene til felles markeringer. Nina Narvestad fra Stavanger gir oss rapport:

Lørdag 10. september

«Lørdagen før valget var gjengen fra Stavanger SOS Rasisme og Sandnes SOS Rasisme ute på stand ved kulturhuset i Stavanger. Her var alle de politiske partiene som stilte til valg representert. Jan Simonsen troppet opp med en benk og seg selv. Sandro Young Vetrhus, hadde en lite konstruktiv diskusjon med Simonsen. Vi fra SOS Rasisme fikk diskutert en del, blant annet med FRP-tilhengere, og vi ble så ivrige i diskusjonen at alle partiene var gått hjem da vi var ferdige. Ellers var vår tilstedeværelse veldig vellykket, og vi fikk rundt 50 nye medlemmer.»

Søndag 11. september

«Igjen fungerte samarbeidet mellom Stavanger SOS Rasisme og Sandnes SOS Rasisme svært godt.

Selveste Carl I. Hagen kom søndagen før valget til torget i Stavanger for å høste sine siste velgere. Rundt 40 mennesker hadde troppet opp for å høre ham tale. Stavanger og Sandnes SOS Rasisme, Ungdomsgruppen i LO og Sosialistisk Ungdom, gikk sammen om en demonstrasjon mot bruk av rasisme i valgkampen. Politiet ba oss om å ikke lage noe bråk, dette fordi de hadde hørt om den velkjente eggkastingen i Oslo mot Vidar Kleppe fra «Demokratene», som jo ikke hadde noe med oss å gjøre.»

Hilsen oss i Stavanger SOS Rasisme og Sandnes SOS Rasisme

Lokallagsrunden

gi oss tips@sos-rasisme.no

Steinkjer SOS Rasisme

Steinkjer er et nyoppstartet lag. De har hatt oppstartsmøte og planlegger nå en Krystallnattamarkering sammen med – det også nyoppstartete lokallaget – Inderøy SOS Rasisme den 9. november. Steinkjer lokallag har også planer om å dra ut i byen under Operasjon Dagsverk og verve nye medlemmer til SOS Rasisme.

Halden SOS Rasisme

Halden lokallag er det nå blåst nytt liv i igjen. Etter en del rasistiske hendelser i nærområdet ble det arrangert demonstrasjon utenfor rådhuset i Halden. Dette førte til mye mediadekning og positiv oppmerksomhet for Halden SOS Rasisme. Det planlegges også et arrangement på Krystallnatta.

Voss SOS Rasisme

Voss SOS Rasisme har vært rundt på ungdomsskoler og holdt foredrag. De var også med som medarrangører under VM i Rock. Planene fremover er å arrangere fakkeltog på Krystallnatta og å verve medlemmer til SOS Rasisme under Operasjon Dagsverk.

Asker SOS Rasisme

Asker lokallag har nylig valgt inn en ny leder. Planene fremover er blant annet å få i gang en konsert i forbindelse med Krystallnatta.

Bodø SOS Rasisme

I Bodø har det vært lite aktivitet i det siste, men de var representert med 3 personer på LLK i Bergen. Planene fremover er nå å få nye aktive med i lokallaget.

Kristiansund SOS Rasisme

Kristiansund lokallag er en aktiv gjeng, og har nylig hatt vervestand der de solgte vafler og kaffe til forbipasserende samtidig som de vervet. De fikk vervet 15 nye medlemmer til lokallaget. Lokallaget kunne også tilby vakker musikk til de forbipasserende, da de hadde «egne» gatemusikanter!

• Erna hard på sine siste dager
Erna Solberg tok mer direkte styring i utlendingssaker før hun gikk av som kommunalminister. SV og Sp oppfatter de nye instruksene som strengere og skal se på de nye reglene nå når de har overtatt regjeringsansvaret. Instruksene går for det meste ut på sterkere politisk styring i utlendingssaker og å gjøre det vanskeligere for syke asylsøkere å få opphold på medisinsk grunnlag. I slike tilfeller oppfordret Solberg til utsending av kun personer med midlertidige oppholdstillatelser. Hun gjorde det også vanskelig for asylsøkere å besøke sine naboland med norske reisedokumenter.

• Ut av Nøtterøy
Familien Mexhuani bodde i skjul på Nøtterøy i to år, redde for å bli kastet ut av landet. Etter å endelig ha fått oppholdstillatelse, får de ikke bo på Nøtterøy lengre. I seks år har de bodd der per idag. Utlendingsdirektoratet bestemte at familien skal flytte til Sande, da Nøtterøys flyktningskvote er oppbrukt. Familien flykter fra borgerkrig i Kosovo og kom til Norge i 1999. – Vi har bodd her i seks år. Barna har blitt en del av samfunnet på Nøtterøy. Uansett hvor vi har vært eller hvor vanskelig det har vært, er det hit vi har kommet tilbake, uttaler Sahid Mexhuani.

• Tar imot 15 flyktninger i 2006
Til Eigersund har UDI to håp: at kommunen tar imot 20 flyktninger i høst og 15 neste år. Kommunestyret har tidligere sagt nei. På kommunestyremøtet 5. september, ville Arbeiderpartiet, Venstre og SV stemme ja til begge forespørslene, mens Fremskrittspartiet og to fra Høyre stemte mot å ta imot noen i det hele tatt. Kristelig Folkeparti og flertallet i Høyre ville godta kun neste års kvote. Det er ulike meninger fra politikerne om byen har noe å tilby flyktningene. – Vi har mer å tilby enn mottak, uttaler Sigvart Bilstad, mens Knut Pettersen (Ap) uttaler: – Vi har nesten ikke hatt bedre forutsetninger for å ta imot flyktninger, enn vi har nå. Arbeidsmarkedet er godt.

Rasismen gror i Halden

Halden i Østfold har i løpet av høsten opplevd flere rasistiske episoder.

Av Audun Kjus Aahlin

Hakekors og slagord av typen «dra hjem» har blitt tagget på boliger og butikker, bildekk til lokale innvandrere har blitt skåret opp og det har vært konflikter mellom nordmenn og personer av utenlandsk opprinnelse på Rødberg ungdomsskole. Dette føyer seg inn i en lengre rekke med rasistiske problemer som Halden har slitt med de siste årene.

Slår tilbake

For å slå tilbake på den negative utviklingen har Marte Ree Nolet og andre antirasister fra Østfold-byen startet et lokallag av SOS Rasisme. Nolet mener at Halden har et rasistisk og nazistisk miljø, og at dette nå må tas på alvor. – Dette miljøet forsøker å spre frykt med trusler, hærverk og nazisymboler. Deres største ønske er å skremme oss. Det beste vi kan gjøre er å stå sammen og vise styrke mot rasismen, uttalte Nolet i forbindelse med en markering mot rasisme den 29. september. Ordfører Per Kristian Dahl deltok også under markeringen. Han tok klar avstand fra den trakasseringen innvandrere har opplevd, og lovet at ressurser skulle prioriteres for å knuse det rasistiske herket som har herjet i byen.

SOS Rasisme i Halden håper nå at også innbyggerne skal vise at de tar avstand fra all rasistisk aktivitet. Dette har de anledning til allerede 9. november da lokallaget arrangerer fakkeltog til minne om Krystallnatta.

Det nye fiendebiletet

Shoaib Sultan frå Islamsk råd meiner det blir skapt eit einsidig bilete av muslimar i media, men at dette ikkje først og fremst skuldast at media har eit horn i sida til muslimane: Dei er ute etter saker som sel.

Av Jin Fosli

Sultan var innleiar under eit studiemøte i Oslo og Akershus SOS Rasisme i oktober.

Behovet for eit nytt fiendebilete i verda var naudsynt for USA etter Sovjets fall, og hendingar som ellevte september har gjort det meir stuereint å gå til åtak på muslimar. Samstundes har det vakse fram ei enorm interesse for akkurat islam. Ein del saker blir blåst opp i media før alle moment er oppe i dagen. Dei passar rett og slett godt inn i eit bilete mange har skapt seg av det muslimske samfunnet. Dersom dette seinare blir korrigert, er det førsteintrykket folk hugser.

Sultan trur haldningar mot muslimar skuldast ein kombinasjon av desse faktorane. Han trakk fram muslimar i Noreg som ei tradisjonelt ressurssvak gruppe i den forstand at dei ikkje har vore godt nok utrusta til å delta i den offentlege debatten. Dette er i endring, men eit stadig einsidig bilete av islam og muslimar skaper polarisering.

Sultan peika og på at lovforslag som er spesielt retta mot muslimar ofte er lite gjennomtenkte og derfor råkar andre enn dei var meint å gjelde. Han trur det meste vil gå seg til og meiner samarbeid og vennskap på tvers av religion og tilhøyr vil medverke til å bryte ned fordommar.

Etiopere kastet på gata, sultestreiker for å få bli

Ti flyktninger fra Etiopia har blitt kastet på gata i Sandnes by etter å ha fått avslag på asylsøknaden sin. De vil heller sulte på gata enn å bli sendt tilbake til forfølgelse, drap og kidnapping i hjemlandet. Nå sultestreiker de i håp om å få bli.

Av Nasim Ahzami

Søndag 23. oktober startet ti etiopiske flyktninger sultestreik i håp om at den norske stat gir dem tillatelse til å bli i landet. Situasjonen er blitt svært desperat for disse ti personene som har oppholdt seg i Norge mellom to og seks år.

Siden mandag 17. oktober har de etiopiske flyktningene aksjonert foran rådhuset i Sandnes, med støtte fra flere lokale organisasjoner, blant annet Stavanger, Sandnes og Bryne lokallag av SOS Rasisme. Det er også blitt sendt et brev til regjeringspolitikerne, med krav om at regjeringen ikke skal tillate at disse menneskene tvinges til å overleve vintermånedene ute på gata.

Regjeringen bør sjekke bedre om personer er ureturnerbare. Det er helt uakseptabelt at et land som Norge fratar mennesker retten til mat og husly som pressmiddel for å få disse til å reise. Dette strider imot menneskerettighetene, sier Nina Narvestad, leder i Stavanger SOS Rasisme.

Støttedemonstrasjon

Også i Oslo ble det, fredag 21. oktober, arrangert en demonstrasjon foran regjeringsbygget til støtte for flyktningene.

Det er ikke mer enn ett år siden 13 etiopiske flyktninger sultestreiket i Oslo Domkirke.

Norge antas å ha mellom 200-300 ureturnerbare flyktninger som lever uten rett til å skaffe arbeid, mat og husly.

Stavanger SOS Rasisme

Ungdomshuset Metropolis
Adresse: **PB 723 Sentrum**
4004 Stavanger
Kontortid: **møter tirsdager kl 17-19**
Mobil: **410 26 507**
Kontor: **51 55 20 88 – kan nås i kontortid, ellers legg igjen beskjed.**

Bergen SOS Rasisme

Ungdomshuset 1880
Adresse: **Domkirkegaten 4**
Pb 1237, 5017 Bergen
Kontortid: **møter tirsdager kl 17**
Tlf: **924 50 979**

Grenland SOS Rasisme Porsgrunn

Gamleposten kulturhus
Adresse: **Storgata 164, 3915 Porsgrunn**
Postboks 128, 3901 Porsgrunn
Kontortid: **mandag og torsdag fra kl 0800 til 1500**
Kontakttelefon: **974 98 713**

våre kontor

• Fem år i kirkeasyl
Kurdiske Shahla Validi har satt norgesrekord på varighet av kirkeasyl. Om noen måneder har hun søkt tilflukt i fem år, hos en pinsemenighet på Mysen. Hun giftet seg da hun kom til landet, men ekteskapet førte henne til krisesenteret, hvor hun ble hjulpet videre til menigheten Filadelfia. Validi søkte i 1999 politisk asyl, da broren hennes har dødsstraff i hjemlandet. De få og sporadiske tilfellene vi vanligvis har av kirkeasyl i Norge i dag er som regel kortvarige og uoversiktlige.

• Diskriminerende asylpraksis
Likestillingsombud Kristin Mile, kritiserer asylpraksisen i et brev til Kommunal- og regionaldepartementet.
Hun har observert at mødre som søker asyl får lov til å bli sammen med barna, mens fedrene blir sendt tilbake med avslag. Dette reagerer hun på som forskjellsbehandling og avleggs. Utlendingsregelverket sier nemlig i dag at du lettere får asyl når du har daglig omsorg for barn, enn om en bare har samværsrett eller delt ansvar.
Helgepappaer eller andre foreldre som ikke bor sammen med hovedforsørgeren mister dermed sine rettigheter som foreldre ved søkt asyl. Dette er imot likestillingsloven, sier Mile.

• Kastet på gata uten forvarsel
Flyktingkonsulent i Flekkefjord får kritikk for å ha kastet en mann fra Burma ut fra leiligheten sin uten noen forvarsel. Leiligheten ble ryddet ut av mens mannen var på arbeid. Burmeseren hadde ikke fått noen form for beskjed før sønnen hans ringte og sa at eiendelene hans stod utenfor hjemmet til mannens ekskone. Namsmannen Asbjørn Skåland, som også er lensmann, har ansvar for utkastelsesadvarsel og utkastelse av leiligheter utdelt av sosialkontoret. Skåland er kritisk, og uttaler at folk har krav på et sted å bo og å vite hva som skjer.

Looptroop til Sandnes SOS Rasisme

Looptroop

Torsdag 17. november får Sandnes besøk av den svenske hip hop-gruppa Looptroop. Looptropp regnes blant Europas beste hip hop-artister, og er kjent for sine live-opptredener. Gruppa består av rapperne Promoe, Cosmic og Supreme og produsent/ DJ Embee.

Jobber for å gjøre konserten gratis

Det var Tore Tobiassen fra Bryne SOS Rasisme som fikk forespørsel fra den svenske gruppa om å hjelpe de med en spillejobb i Stavanger. – Jeg tenkte med en gang at det ville være kult å gjøre dette som et SOS Rasisme-arrangement. Sandnes SOS er på vei opp, og vi vil med dette arrangementet sørge for masse oppmerksomhet rundt lokallaget, forteller han.

Lokallagene i Sandnes, Bryne og Stavanger samarbeider om konserten, og håper de kan tilby et helt gratis arrangement. – Vi jobber for å finansiere konserten med lokale sponsorer. I «verste» fall tar vi 20-30 kr. i inngangspenger, men da er medlemskap i SOS Rasisme inkludert. Looptroop stiller uansett opp veldig rimelig, det at de stiller opp for saken er det som gjør denne konserten mulig, sier Tore.

Tid: **Torsdag 17.10, kl. 20.00**
Sted: **Ungdomslokalet i Sandnes (Langgata 54/ Gamle kinoen)**
Billett: **Gratis evt. 20 – 30 ,-**
Support: **DJ Freestyle + Goldfish Crew (Sandnes)**

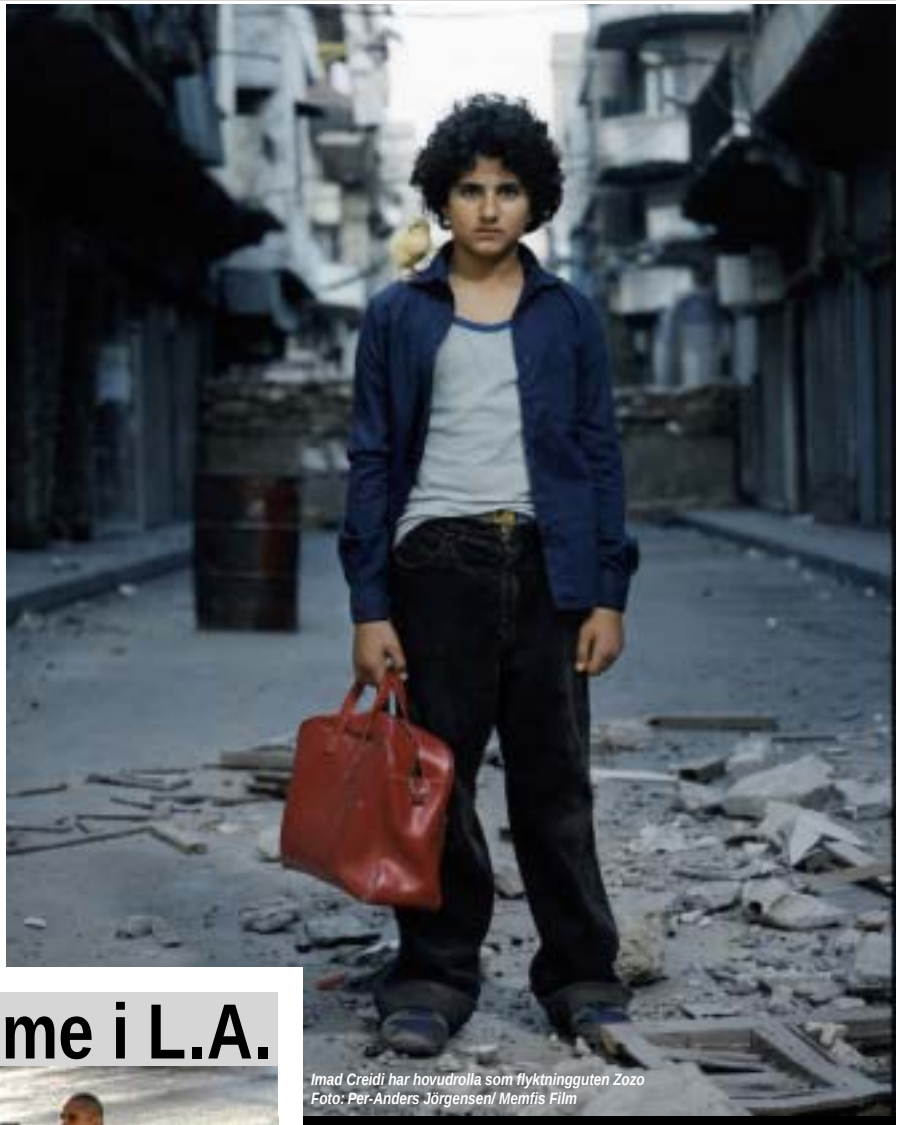
Imad Creidi har hovudrolla som flyktningguten Zozo
Foto: Per-Anders Jörgensen/ Memfis Film

Kollisjoner og rasisme i L.A.

Originaltittel: **Crash**
Regi: **Paul Haggis**
Lengde: **1 t. 53 min.**
Produksjonsår: **2004**
Sensur: **15 år**
Skuespillere: **Sandra Bullock, Don Cheadle, Brendan Fraser, Matt Dillon, Jennifer Esposito**

Søndag 11. september hadde SOS Rasisme i Haugesund invitert alle som ville på kino for å se den kritikerroste spillefilmen Crash. Når kvelden kom var påmeldingslistene overfylte og hele 34 ivrige personer kom for å se filmen.

Filmen handler om sammenstøt mellom kulturer i et samfunn gjennomsyret av rasisme. Det er spillefilmdebutanten Paul Haggis som har regien.

Crash retter søkelyset store mot den «store smeltedigelen», med mange kulturer og enda mer rasisme, som finnes i Los Angeles etter 11. september. I filmen skildres livene til et ektepar, en persisk butikkeier, to politietterforskere, en afroamerikansk regissør og hans kone, en meksikansk låsesmed, to biltyver og et middelaldrende koreansk par. Alle bor i Los Angeles og i løpet av de neste 36 timene skal deres veier krysses…

Crash gir et utilslørt innblikk i de komplekse sidene av rasismen i dagens USA og om hvor vanskelig det er å overleve hverdagen i L.A. Filmen er en av få filmer som tør å ta tak i rasismen som preger USA, det er filmens underliggende mønster. Det er få filmer som er så utfordrende og provoserende som Crash samtidig som den hjelper publikum til å sette spørsmål ved dagens samfunn og de rasistiske problemstillingene.

Bernhard Gaustad

Viktig film frå regissøren av Jalla Jalla

Original tittel: **Zozo**
Regi: **Josef Fares**
Spilletid: **1 t. 43 min.**
Produksjonsår: **2005**
Sensur: **11 år**
Skuespillere: **Imad Creidi, Antoinette Turk, Viktor Axelsson, Elias Gergi, Charbel Iskandar, Yasmine Awad med flere**

Korleis kjennast det å vere ein 10 år gammal flyktning, først krig i heimbyen og etter det åleine i Sverige? Og korleis kan ein fortelje dette med tårer og latter?

Josef Fares er godt kjent frå før med filmane Jalla Jalla og Kopps, søte filmar med mykje humor. Sjølv om ein kjenner humoren igjen frå desse filmane vil Josef Fares mykje meir med Zozo. Forteljinga er sterk og effektane mange.

I denne filmen deler me alle kjensler med flyktningguten Zozo frå Libanon. Hans store draum er å kome til Sverige, til besteforeldra, til eit trygt liv utan frykt for å bli bomba. Josef Fares bombarderer oss med effektar. Ikkje alle er like forståelege, men det handlar kan hende om å kaste ut krokar av alle slag – ikkje alle bit på den same åta. Filmen skal fange kjenslene til publikum. Og han gjør det.

Nettopp av den grunn er dette ein film å anbefale til bruk i kampen mot rasisme. Det er ein flott film å vise både til skuleelevar og pensjonistar. Alle som kan ha godt av å møte eit ærleg og varmt bilete av ein flyktning kan glede seg over Zozo.

Trond Thorbjørnsen

• Ber innvandrere holde seg borte
Heine Århus, flyktningkonsulent i Bø, ber innvandrere holde seg borte fra gata når bygdas sjenkesteder stenger for kvelden. – Dette er et råd jeg vil gi mine egne barn og andre ungdommer også, sier Århus. Lensmann Henry Bråthen har tidligere i høst uttalt at politiets største problem i Bø er fyll og gatebråk i helgene og at Bøs innvandrere må ta hensyn til dette når de er ute i helga.

• Frykter rasisme
Hockeyspilleren Tyrone Garner fra Canada ble utsatt for tribunerasisme og hets i tysk eliteserie i fjor og er redd det vil skje igjen når han skal stå keeper for Vålerenga denne sesongen. Seriestart var 22. september. Da han spilte for Tyskland i forrige serie ble han blant annet utsatt for apelyder fra publikum og han ble kastet bananer etter på banen. Han håper de norske supporterne hever seg over slikt og ikke hetser folk for hudfarge. – Men jeg tar meg ikke personlig nær av rasismen. Jeg kan ikke bruke krefter på å bli lei meg. Rasismen er egentlig et ikke-tema for meg, sier hockeykeeperen.

• Vil totalforby burka i Nederland
Som første europeiske land kan Nederland legge ned forbud mot bruk av burka i det offentlige rom, som på togstasjoner, kinoen og kjøpesenter. Nederlands integreringsminister, Rita Verdonk, fortalte parlamentet torsdag at hun ville finne ut hvor og når burkaen skal forbys. Hun mener det er en fordel og et tegn på mot om innfødte og immigranter blir mer kritiske mot hverandre. Berit Thorbjørnsrud ved Institutt for kulturstudier ved Universitetet i Oslo, uttaler at et forbud mot burka er en inngrepen i individets frihet. Det er sannsynlig at forslaget får parlamentets støtte.

• Hagen på moskéen
Carl I. Hagen deltok i august på et innvandringspolitisk valgkampmøte i Islamic Cultural Centre i Oslo. Der truet Hagen innvandrere med å bruke barnevernet dersom barna ikke lærte seg norsk. Ifølge Hagen er det omsorgssvikt om barna ikke er flinke nok i norsk når de starter skolen. Han presiserte også at han er imot morsmålsundervisning for «fremmedkulturelle» i skolen.

Historien om «Bawke»

og hvordan det egentlig gikk

– et intervju med Hisham Zaman

Hisham Zaman er en av de mest lovende filmregissørene i Norge i dag. Under kortfilmfestivalen i Grimstad i år stakk han av med hele fem priser, inkludert Kortfilmfestivalens hovedpris «Gullstolen». Filmen han vant prisen for heter «Bawke» og handler om to kurdiske flyktinger fra Irak.

Av Kristian Ulyses Andaur

Hisham Zaman

Når jeg treffer Hisham kan han fortelle at han er litt nedfor. Jeg blir usikker på om jeg skal spørre ham om hva det er siden dette ikke er min sak, men det kommer fort frem. Det viser seg at Serdar Ahmas Saleh, som spilte hovedrollen i Bawke, har bestemt seg for å reise tilbake til Kurdistan. Serdar er en ureturnerbar flyktning, en såkalt «MUF-er», som etter sju år i landet ennå ikke har fått avklaring på sin fremtid i Norge. Serdar Ahmad Saleh velger allikevel nå etter sju år i Norge å reise tilbake til sitt hjemland frivillig, slik at han endelig kan bli gjenforent med familien.

– Jeg er glad for at vi sitter igjen med masse priser for «Bawke», samtidig er jeg trist for at en gammel mann må reise tilbake fordi asylmyndighetene står på sitt. I hele sju år har Serdar Ahmad Saleh vært i Norge og ikke fått svar på hvordan fremtiden hans vil se ut. Han har gang på gang fått negativt svar fra myndighetene og nå kunne han ikke utsette det lenger. Den eneste måte han kunne se familien igjen på var å reise tilbake til Kurdistan, og han gjorde det frivillig. I filmen må han også det, men da var det ikke frivillig, forteller Zaman.

Norge, innvandrere og film

Hisham Zaman kom sammen med sin familie til Norge som 17–åring. Jeg lurer på hvordan hans opplevelse av Norge har vært?

– Jeg synes Norge er et utrolig harmonisk og fredelig land hvor jeg har det veldig bra. Jeg har fått et veldig positivt bilde av Norge, både når det gjelder landet og menneskene som bor her. I min fortid har jeg opplevd mye smerte, framtidsutsiktene var ikke særlig lyse og framtiden min var usikker. Det er mye lettere å kunne gjennomføre ting her i Norge. Min første ambisjon var å få meg en utdanning, noe jeg har gjort ved at jeg er utdannet regissør fra Den Norske Filmskolen. Nå ønsker jeg å lage film i et større format og få realisert de opplevelse jeg har hatt i livet mitt på film.

– Hvordan var tiden på skolen og var det noen andre personer med ikke-vestlig bakgrunn der?

– Tiden på skolen var en fin erfaring på godt og vondt. Man vil alltid ha forventninger, noen blir oppfylt og andre ikke. Jeg tror det er slik uansett hvilken skole en går på. Det er dessverre få filmskapere i Norge som har en ikke-vestlig etnisk bakgrunn og det var ingen andre enn meg på skolen heller. Film er en unik måte å kommunisere på og jeg synes det er rart at det ikke finnes flere filmer som er laget av utenlandske filmskapere. Det er mange som opplever det samme som Bawke og som kanskje må foreta enda vanskeligere valg i livet. Historier som er så tøffe at de ikke lar seg vise på film, men jeg tror nok at dette vil endre seg etter hvert, mener Zaman.

«Bawke»

Filmen handler om to kurdiske flyktninger fra Irak, en far og en sønn, som forserer siste etappe etter å ha vært på flukt i lang tid. Det er en dagsaktuell film om offer og kjærlighet. Den viser hvordan hovedpersonene blir mottatt og hvordan faren må ofre seg for det han setter som størst i livet. Den forteller en historie med en tragedie i bunnen samtidig som den har noe håp i seg. Filmen fikk en strålende mottakelse og jeg spør Zaman om hvordan det hele har vært?

– Det var egentlig veldig overraskende at filmen ble tatt imot slik den ble. Når jeg var i Grimstad hadde jeg ingen forventninger til hvordan det skulle gå, for da kan man lett bli skuffet. At «Bawke» fikk hele fem av åtte priser var helt utrolig. Jeg må si jeg ble litt paff, men det var deilig å se at filmen fikk god mottakelse av både fagfolk og publikum. Det var veldig spesielt at så mange ble rørt av filmen og kanskje jeg aldri kommer til å oppleve det samme igjen.

Serdar Ahmas Saleh til høyre spiller faren i kortfilmen Bawke.

Det at en film mottar flere priser gjør at den får økt oppmerksomhet og da får flere muligheten til å se den og distribusjonen av den blir større.

– Men er filmen en kritikk mot norsk asylpolitikk?

– «Bawke» er en bare en dråpe i havet, den blir hyllet, samtidig forandrer den ingenting. Beviset for det er at hovedpersonen i filmen i virkeligheten må reise tilbake til Kurdistan. Jeg er opptatt av at filmen skal være kunst og ikke et politisk verktøy. Det har aldri vært noen intensjon å kritisere norsk asylpolitikk i filmene mine, men fokusere på enkeltindivider og skjebnene deres. I politikken blir menneskene borte blant de store ordene, men jeg registrerer at de kan bli oppfattet slik.

Til slutt vil jeg bare anbefale alle å se «Bawke» og gjerne også de andre filmene Hisham Zaman har laget. Filmene forteller om møter mellom mennesker og ulike kulturer. Som Zaman sier det selv: – Det er i møte mellom mennesker av vi avslører oss, hvordan vi er som personer og hvem vi er.

- Hisham Zaman er født i 1975 i Kurdistan (Nord-Irak) og kom til Norge med sin familie fra Kurdistan (Nord-Irak) som 17-åring. Han har siden den gang bodd i Norge.
- Zaman har laget filmene «Bawke», «Taket», «Innbruddstyven», «Broen» og «Piraten».
- Han er utdannet ved Den Norske Filmskolen i Lillehammer. Eksamensfilmen hans derfra, «Taket», er allerede blitt vist ved en rekke internasjonale festivaler.
- På Kortfilmfestivalen i Grimstad vant han for to år siden manusprisen Timeglasset for «Broen».
- «Bawke mottok flere priser på kortfilmfestivalen i Grimstad og Amandaprisen for beste kortfilm under filmfestivalen i Haugesund.

• Kjennfestival rocket igjen

Søndag 21. august arrangerte Lørenskog lokallag av SOS Rasisme Kjennfestivalen i Kjennbakken for fjerde år på rad. Arrangementet er lokallagets største enkeltmarkering mot rasisme og nazisme. Alle artistene stilte som vanlig opp gratis og frivillige fra SOS Rasisme fra flere lokallag i tillegg til Lørenskog drev arrangementet til suksess. Band som Aamund Maarud, Lukas Kasha, Rosin i Pølsa og Grim Fandago gjorde ettermiddagen i bakken til en hyggelig antirasistisk søndag for både yngre og de litt eldre.

• Arrestert etter drap på homofil mann

To menn er i Storbrittania arrestert etter drapet på en homofil bartender i oktober. Scotland Yard har hatt mennene til avhør for drapet på 24 år gamle Jody Dobrowski. Drapet, som startet med at Dobrowski ble banket opp og fornærmet med antihomofile uttalelser, fant sted på et samlingssted for homofile i London, kalt Clapham Common.

• Menneskerettighetsvennlig politikk

Menneskerettighetene, flyktningkonvensjonen og Norges internasjonale forpliktelser vil være grunnlaget for bestemmelsene den nye regjeringen har gjort angående innvandrings- og flyktningpolitikken. De vil i følge regjeringserklæringen satse særlig på blant annet å forbedre behandligen av enslige mindreårige asylsøkere, øke kviten overføringsflyktninger fra FN, gjøre det lettere å få godkjent utdanning tatt i andre land, støtte frivillige organisasjoner som arbeider med inkludering mer, og ikke minst norskundervisning for asylsøkere med søknader til behandling.

Lukas Kasha – rocker for SOS Rasisme

Lukas Kasha spilte under SOS Rasisme-arrangementet **17. mai for alle** *i Kuba-parken på Grünerløkka* *Foto: Adam Tumidajewicz*

Kristian S. Pålshaugen i Lukas Kasha. *Foto: OMP*

Om Lukas Kasha

- Lukas Kasha er et Oslo-basert band som startet opp for fem år siden. Nåværende besetning har kun eksistert i 2 år og består av Andreas Prestmo, Sven Andreen, Kristian Singstad Pålshaugen, Eyvind Brox og Jon Karlsen.
- De spiller klassisk rock kombinert med nye elementer av elektronika og gav ut EP'en «You Are My Drug» på Oslo-labelen Grill Records, våren 2003
- Har i år spilt blant annet på by:Larm, *17. mai for alle*, Norwegian Wood, Musikkens dag, Øyafestivalen og Kjennfestivalen.
- Er nå aktuell med turné i England og Pakistan og kommer med sin debutplate til våren.

• Mer informasjon på
www.sos-rasisme.no/17mfa
www.nrk.no/lydverket
www.lukaskasha.com

Lukas Kasha har spilt overalt i år, blant annet på Øyafestivalen og *17. mai for alle*. De ble kåret til vinnere av årets Fight Club og nå venter en miniturné til England, turné i Pakistan og ny plate til våren. Mye har skjedd med bandet i år og mer er i vente. Det ble et møte på Cacadou, en av Oslos mange brune puber, med gitarist Kristian Singstad Pålshaugen.

av Kristian Ulyses Andaur

Det er torsdag 13. oktober, dagen før hadde Lukas Kasha blitt presentert på Lydverket sammen med med Franz Ferdinand, The Cardigans, Depeche Mode, Surferosa og Ms. Dynamite. Det må jo kalles et lite gjennombrudd som må ha vært spesielt for bandet?

– Både ja og nei, sier Kristian. Vi er stolte av å bli plukket ut og er veldig glade for å bli presentert, samtidig har det skjedd veldig mye med oss i år så det føles litt naturlig at Lydverket lager noe på oss. Vi tar det selvsagt ikke som en selvfølge, men nå er det opp til oss å forsvare sendetida de gav oss. Det er jo en del som ser Lydverket.

Kristian Singstad Pålshaugen kan fortelle at Lukas Kasha spiller klassisk gitarbasert rock'n roll kombinert med litt nye elementer av elektronika ved bruk av synth og samples. De har fokus på å ha gode låter i sentrum. Bandet er kjent for å levere suverene live opptredener, men er dette det viktigste for bandet?

– Vi er definitivt et live band og synes selvsagt det er veldig viktig, men på en måte blir det to sider av samme sak. Det er ikke noe mål for oss at ting skal låte likt live og på plate. Begge formatene har ulike kvaliteter og det er viktig å bruke formatene på rett måte der det passer best, forteller Kristian.

17. mai for alle

Lukas Kasha var et av banda som stilte på *17. mai for alle*, SOS Rasismes største enkeltarrangement, i år. I tillegg til det dette har de spilt på Kjennfestivalen som ble arrangert av SOS Rasisme sitt lokallag i Lørenskog. Begge gangene leverte de overbevisende, men hva er deres tanker om *17. mai for alle*?

– Det finnes to merkedager for musikkinteressert ungdom i Oslo, og det er *17. mai for alle* og Musikkens Dag. Vi har vært på Kuba-parken i veldig mange år og har alltid hatt veldig lyst til å spille der. Arrangementet er et fantastisk alternativ til den tradisjonelle 17. mai-feiringen og det er virkelig gjevt å spille der. Det som var litt spesielt i år var at manageren vår oppdaget oss der. Han var innom og syntes vi var noe av det kuleste han hadde hørt i Norge. Alle band har en historie om hvordan de traff manageren sin og vår handler om *17. mai for alle*.

England og Pakistan

Lukas Kasha har flere planer fremover som både inkluderer tur til England og Pakistan, men først skal de spille på Rockefeller.

– Vi skal spille på Rockefeller 22. oktober som Special Guests på Surferosas konsert. Jeg tror det er alle norske band sin store drøm om å få lov til å spille på Rockefeller og det er en liten guttedrøm som går i oppfyllelse. I november skal vi gjøre en liten turné i England hvor vi blant annet skal spille på «Marquee Club» hvor Jimi Hendrix, The Clash og Sex Pistols har stått på scenen. Det er egentlig ekstremt fett å kunne stå på samme scene som dem, men det blir jo en utfordring også. Vi er ekstremt underdogs i England og får kun 20 minutter til å bevise at vi er noe – så da vi må levere, forteller Pålshaugen engasjert.

– Og så skal dere reise til Pakistan, hvordan skjedde egentlig det?

– Vi har øvingslokale i samme bygning som en norsk-pakistansk forening og det er ikke akkurat verdens best lydisolerte lokale. De hadde tilfeldigvis besøk av en popartist fra Pakistan som heter Ali Kahn. Han hørte oss gjennom gulvet og kom ned. Vi begynte å jamme til musikkens hans og han sang med. Så sa han at han ville ha oss med til Pakistan. Vi var ikke sikre på om vi trodde våre egne ører, lot dette seg virkelig gjennomføre? Men nå skal vi altså til Pakistan. Vi skal spille seks låter med Ali Kahn og deretter kjøre et eget show. Vi gleder oss veldig.

Det har gått fort fremover for Lukas Kasha i år. Selv har jeg sett bandet på Øyafestivalen, Norwegian Wood, by:Larm, *17. mai for alle* og Kjennfestivalen og jeg må si det funker. Jeg ønsker Kristian Singstad Pålshaugen lykke til videre og ser frem til plata neste år. Som «Øya-festivalen» skriver om dem: «Dette er kanskje et av de beste livebanda fra Oslo du kanskje enda ikke har sett.»

• Omdiskutert om rasisme

«Crash» av og med Don Cheadle, er filmen som er en av årets mest omdiskuterte i USA. Den omhandler rasistiske holdninger og diskriminering i Los Angeles. – Diskriminering er som å ha en elefant i rommet, men ingen vil la seg merke med at den er der, sier Don. – Jeg har håp, men ingen forventninger om at denne filmen skal endre folks holdninger. Jeg aner ikke hvor mange ganger jeg er blitt stoppet av politiet på grunn av DWB. Det står for «Driving While Black». Å kunne ta opp disse sakene i filmen var veldig forfriskende, sier Cheadle.
Se anmeldelse side 15.

• Mat mot rasisme

Elevene på VK1 Formgivning ved Saltdal videregående skole er med i et prosjekt kalt «Ungdom som forsker på ungdom». Onsdag 5. oktober kom fire kvinner fra blant annet Etiopia og Eritrea på besøk til skoleklassen med Etiopias nasjonalrett, Injera, mens de til gjengjeld fikk servert møsbrømlefser av formgivningsklassen. Besøket var et svar på besøket klassen fikk gjøre til asylmottaket på Fredheim. Selv mener asylsøkerne at slike tiltak er viktig for deres integresjon og at sosiale sammenkomster med ungdom bidrar til mindre rasisme. Også skoleelevene syns det var spennende med besøket og maten, og senere i høst vil de få besøk fra deres vennskapsskoler i Tanzania og Trinidad/Tobago i forbindelse med «Internasjonal uke».

• Forbyr slør i Oslo-skolen

Byrådet i Oslo har bestemt at skoleelever i Oslo ikke lenger har lov til å dekke fjeset med slør i timen. Bondevik-regjeringen støttet forslaget. Skolebyråd Torger Ødegaard mener det er et minstekrav at ansiktene synes i undervisningssituasjoner for å sikre god kommunikasjon. Da to somaliske elever ved Oslo Handelsgymnas ble «tatt i» å bære et slør, kalt niqab, på skolen, tok Ødegaard opp saken igjen.

portrettet

Foto: Ola Melbye Pettersen

1. Navn, alder, lokallag, hva gjør du om dagen?

– Simen Johansen, 17 år, er økonomiansvarlig i Skedsmo lokallag, går Automasjon på Strømmen videregående skole.

2. Hvor lenge har du vært aktiv i SOS Rasisme og hvordan ble du aktiv?

– Ble aktiv da Vegard, som også er med i lokallaget, spurte om å starte lokallag på Skjetten. Det har nå blitt til Skedsmo for vi ville utvide det litt, og det er vel for litt over ett år siden.

3. Hvorfor er du aktiv i SOS Rasisme?

– Det er en viktig sak for meg, og så er det jo utrolig moro og jeg lærer veldig mye.

4. Hva gjør lokallaget i Skedsmo?

– Akkurat nå jobber vi med Krystallnatta som er den 9. november, og da skal vi ha et fakkeltog i Lillestrøm.

5. Hvilke planer har dere framover?

– Det kan kan godt hende det blir konsert i løpet desember men det er litt uklart, og så skal vi ha årsmøte i desember.

6. Hvis du skulle anbefale lokallagene en antirasistisk aktivitet, hva skulle det vært?

– Vi i Skedsmo SOS Rasisme har arrangert «Fargerik fotball», en fotballturnering for alle, uansett hudfarge og bakgrunn. Det var utrolig gøy!

Lang kø under innsjekkingen. Foto: Siri Kinge Ovstein

Tradisjonen tro var det «røde strømper» i Bergen

Foto: Vegard Setrom

En liten fotopause fra gruppearbeidet Foto: Siri Kinge Ovstein

Verdig jubileumskonferanse

SOS Rasisme inviterte alle lokallag og aktivister til jubileumskonferanse i Bergen, 2.– 4. september.

Av Hanne Høglind og Mari Stine Johansen

Lokallagskonferansen fant sted på Kjøkkelvik skole i Bergen, og oppmot 200 antirasister deltok. Arrangørene kunne tilby mange spennende aktiviteter, og høydepunktet var uten tvil debatten mellom inviterte politikere og deltakerne på konferansen.

Engasjerende valgdebatt

På lørdagen var det paneldebatt med blant andre Per Sandberg (FrP) og Audun Lysbakken (SV). Politikerne fikk spørsmål fra deltakerne på konferansen og ble også konfrontert med noen enkeltskjebner.

SOS Rasisme hadde invitert asylsøkeren Mussie Tewolde Beyene (23) fra Etiopia. Han la selv fram sin historie til politikerne, og de kjente alle til saken. Mussies asylsøknad er inne til anke, han er nesten helt blind og lider av angst og depresjon, og har vært på asylmottak i fire år. Alle representantene sa at de beundret måten han har stått frem på og at de ønsket det beste for ham. Men at de er hindret i å gjøre noe på grunn av et stortingsvedtak i 2001 som overlater slik til Utlendingsnemda.

Sandro Yong Vetrhus stilte politikerne spørsmål om rasistisk og nazistisk organisering. Alle de representerte partiene viste klart og tydelig sin avsky mot denne type organisering, men de kunne ikke sørge for et reelt forbud mot rasisme.

Fra kortfilm til «Rappe-ti-rap»

Som vanlig ble det arrangert sosiale aktiviteter og deltakerne hadde mye forskjellig å velge mellom. Arrangørene hadde plukket ut filmer som ble vist, deriblant den prisbelønte kortfilmen «Bawke» som flere ønsket å få med seg. Teatergruppa kunne tilby korte scener de hadde laget sammen på fredagen, og resultatet var uten tvil strålende. Scenene var selvfølgelig relatert til rasisme og fremmedfrykt. For andre gangen presenterte Tore Tobiassen og deltakerne på rappeverkstedet den populære «Rappe-ti-rap»-fremføringen. Som vanlig var det mange interessante og morsomme tekster og høre på, og et entusiastisk publikum var det også å finne her!

Vellykket helg

Jubileumskonferansen gikk over all forventning. Deltakerne var fornøyde, og Bergen SOS Rasisme fikk hele 382 nye medlemmer under vervingen på «Aksjon på byen». Vi gleder oss til å se dere igjen i september neste år!

D-Dagen

Tirsdag 13. september 2005 vil bli prenta inn i historien som dagen da alt falt, dagen da gamle enkefru Wilhelmsen ikke lenger kan gå ut på gata uten å bli brutalt overfalt av gjerningsmenn av utenlandsk opprinnelse.

Dagen da de titusener av forsvunne asylsøkerne kryper opp av sine hull i bakken, gjesper og strekker seg, mens de tenker: «Endelig arbeidsro, nå skal jeg bli god og feit på norske politikeres snillisme.»

En mørk sky har lagt seg over vårt kongerike, og blodrøde sandstormer pisker oss i øynene, – vi har fått en rødgrønn regjering.

Man stiller seg spørsmålet: Hva gikk galt, hva gikk galt i valgkampen?

AG-lista

Frp-formann Carl I. Hagen til TV2 25.08.05:

– Jeg vet jo at ikke alle muslimer er terrorister, men at alle terrorister er muslimer, det har vi jo sett.

Justisminister Odd Einar Dørums litt naive reaksjon på Frp's rasistiske valgkamp-løpeseddel. Uttalt til Dagsavisen 17.08.05:

– Det er ikke redelig å gi mange av innbyggerne et stempel i panna. Jeg hadde nesten trodd Frp hadde lagt dette bak seg, og er litt skuffet.

Stortingskandidat for Frp i Oppland, Morten Ørsal Johansen sitt kloke svar på om Frp stigmatiserer innvandrere, til NRK 16.08.05:

– Det er de kriminelle innvandrerne som selv stigmatiserer mennesker med utenlandsk bakgrunn.

Frp-formann Carl I. Hagen i en appell på Kristiansand Torg 11.08.05:

– Det er de som har kommet hit. Det er de som må tilpasse seg, slik vi gjør når vi reiser ut. (som nordmenn på sydenreiser? -Red.)

Stortingsrepresentant for Frp i Møre og Romsdal, Harald Tom Nesvik sin løsning på Norges problemer med kakerlakker, nei... asylsøkere, til NRK 15.07.05:

- Skal man få kontroll på asylsøkerne er det bare lukka mottak som er løsningen på det.

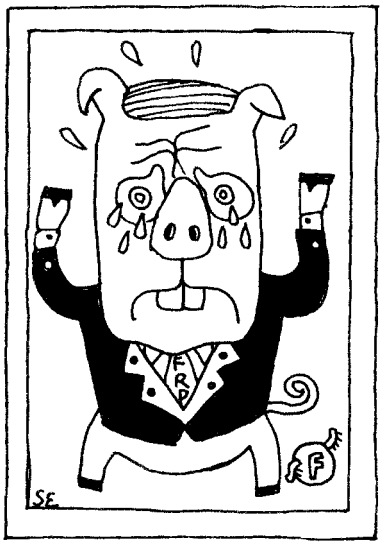

Ill: Siawash Elhami

Var ikke Karl Ivars oppgjør med kristensnillisten Bondevik tydelig nok?

Var det Feilskrittspartiets manglende fokus på at muslimer er terrorister, nei omvendt mener jeg?

Var det Feilskrittspartiets manglende fokus på innvandrernes slette evne til å integrere seg?

Var det Feilskrittspartiets manglende fokus på at gjerningsmannen var av utenlandsk opprinnelse?

Var ikke Karl Ivar modig nok da han sprada rett inn i løvens hule (moskeen i Oslo), sparka løven i balla og gikk like hel ut igjen?

Svaret er et klart og tydelig NEI på alle spørsmålene, bortsett fra det første og siste, hvor svaret er JO.

Svaret er velgerne og Høyre *(altså svaret på det aller første spørsmålet da).*

Høyre fordi de nekter regjeringssamarbeid med Frp, og fordi de tror de er et selvstendig parti med egne meninger og blablabla.

Så i stedet for å føre en ordentlig politikk med en gang, skal de på død og liv vente i ti år før de gjennomfører alle de gamle forslagene til Feilskrittspartiet. Tullinger!!!

Velgerne ja, fordi de rett og slett er en gjeng med innbilske tånegler.

Det kan da ikke finnes en eneste sjel her i landet som ikke har fått med seg de gjennomgripende kyklopiske problemene innvandrerne har med å integrere seg.

På tross av dette går bortimot 80% av velgerne og stemmer på de strutsepartiene som bare stikker hue i bakken.

Er virkelig bare 22,1% av nordmenn fornuftige og ansvarlige mennesker?

Hvis det er tilfellet stiller jeg spørsmålstegn ved om demokratiet faktisk er den beste løsninga for landet vårt...

PÅL SANDBERG
VALGPOLITISK TALSMANN FOR FRA AVGRUNNEN

Snillistene

Fra AvgrunneN er en partipolitisk uavhengig avis-side, så i anledningen av høstens katastrofevalg er vi integritetisk sett nødt til å intervjue vinnerne av møkka-valget.

Over en rømmegrøt på Frognerseteren fikk jeg en koselig liten prat med Kristin Alvorsen, Åslaug Plaga og Jens Dolkenberg.

Nå jenter og gutt, fornøyd med valget?

«Jaaa», *slurper de i kor (lagde Kristin ljuakors eller var det bare en innbilning?)*

Dere har kritisert den gamle regjeringen for å føre en inhuman asylpolitikk, hva vil bli deres viktigste kampsaker innenfor innvandringspolitikken?

«Njaa det må nok bli et forhandlingsspørsmål» *svarer Jens før Åslaug skyter inn:* «Ja, men i utgangspunktet har vi ikke tenkt til å gjøre et kvekk, så lenge stemninga blant folket er som den er nå, husk at over 20 % stemte Frp...» «Jammen vi har jo tenkt til å behandle asylsøkerne som mennesker i alle fall da», *legger Kristin til mens Jens og Åslaug nikker samtykkende.*

Å? På hvilken måte?

«Nei det får bli et forhandlingsspørsmål» *svarer Jens mens Kristin bøyer nakken og stirrer trist ned i den halvspiste rømmegrøten sin.* «Jeg fikk ikke noe smørøye» *sier hun bittert. Jens og Åslaug titter forvirret på hverandre og det oppstår en lang og pinlig taushet.*

Jeg bryter isen og spør Kristin om hva som vil være det viktigste for Sosialpornografisk Venstreparti å oppnå de neste fire årene.

«Nå det får bli et fo...», prøver Jens seg før Kristin tar ordet med streng dirrende stemme: «Det vil bli å oppnå enighet med de andre regjeringspartiene».

Som for eksempel?

«Forhandlingsspørsmål!», *hoster Jens så lynkjapt at Kristin bare blir sittende med knyttede never og en sur geip over leppene.*

Åslaug, hva vil Slentrepartiet gjøre for å integrere innvandrerne?

«Tja, jeg har lagt merke til at veldig mange av innvandrerne som kom til landet på syttitallet har hopet seg opp i bestemte områder, og dannet gettolignende tilstander. En idé ville vært å spre disse utover bygdenorge», *synser Åslaug.* «NÅVEL, det får bli et forhandlingsspørsmål!», *repliserer Kristin med et triumferende latterhikst.*

Selskapet til den nye regjeringens partiledere er i lengden usedvanlig kjedelig, så jeg sluker resten av rømmegrøten i et svelg og hopper på første t-banen til Majorstuen. Jeg fikk nemlig noen heite tips om at Janicke og noen romvesener hadde blitt observert der.

Storyen viste seg å være en bløff, derfor endte jeg dessverre opp med dette ubrukelige vissvass-intervjuet. Beklager.

Men til tross for at den nye regjeringen er en gjeng med fordømte snillister, tror jeg ikke Jerna Solberg vil få det altfor store restaureringsarbeidet om fire år. Den nye regjeringen har et og annet forhandlingsspørsmål å gå igjennom først...

GEIR DOEN
JOURNALISTISK INTEGRITETIKER FRA AVGRUNNEN

SEND E-POST TIL AVGRUNNEN ... pal@machomann.com

Persepolis
Marjane Satrapi (oversatt fra fransk av Asbjørn Øverås)
No Comprendo Press a.s, Oslo 2005

Klok og morsom selvbiografi

«Persepolis» er en illustrert selvbiografi om forfatteren Marjane Satrabi sin oppvekst under den islamske revolusjonen i Iran. I morsomme svart/hvitt-tegninger følger vi unge Marjane fra en nysgjerrig ti-åring, til en voksen og verdensvant 25 år gammel kvinne.

Marjanes foreldre er politisk bevisste. De vil at hun skal bli selvstendig og få seg en utdannelse.

Som ti-åring er hun en svært troende muslim, mens familien hennes er moderne og progressive. Hun tror på denne tiden at hun er en av Islams siste profeter. Denne troen blir satt på prøve når revolusjonen begynner, og forsvinner med tiden.

Boken skildrer en ung jentes indre konflikter i det hun ufrivillig befinner seg i et nytt land med en ny kultur.

Når Marjane er 14 år er Iran under store forandringer. For å sikre hennes utdannelse og sikkerhet, blir hun sendt alene til Østerrike. Her strever hun med å finne en identitet. Hun blir splittet mellom den iranske mentaliteten der martyrer er de ultimate heltene, og et ønske om frihet og å kunne tenke det hun selv vil. I en periode fornekter hun sin egen nasjonalitet, og lyver når hun blir konfrontert med dette.

Bokens historie og illustrasjoner kan fange enhver leser. Nysgjerrigheten rundt hva som kommer til å skje med Marjane gjør at en ikke vil legge den fra seg.

Denne boken viser hvor vanskelig det er for en person å holde på sin identitet når man er tvunget til å flytte fra landet sitt, til et land med en helt annen kultur.

AV NASIM AHZAMI

«En bergenser»

Eg e en ekte bergenser.
Eg bruker paraply og genser.
Min jobb er sjøman og lenser.
Eg bryter alle grenser.

Eg tar meg en tur i Bryggen,
så har eg regnet i skyggen.
Eg må ha en vanntett jakke,
for å ta være på ryggen.

Eg roper hip o høyen,
eg tar meg en tur på Fløyen.
Alt annet e ikkje løyen,
for eg skal ha det gøyen.

SARDAR GARDI
(DIKTET BLE TIL UNDER SOS RASISMES JUBILEUMSKONFERANSE I BERGEN)

Sudoku

				2			9	
				6	3			8
3					8	1	4	
				4		8		7
	8	4				6	1	
1		7		5				
	1	5	9					2
9			4	8				
	2			1				

I hver rad, kolonne og felt med 3x3 ruter skal alle tallene fra 1 til 9 være representert.

Brettet er generert med Gnome Sudoku.

___stk «Ikkje mobb kameraten min» (jakkemerke) *på nynorsk!* **kr 15,-**
___stk «Ikke mobb kameraten min» (jakkemerke) *på bokmål* **kr 15,-**

___stk Lightere **kr 10,-**

___stk Radio med dynamo **kr 249,-**

___stk «Ikke mobb kameraten min» (tøymerke) **kr 20,-**
___stk «Knus Nazismen» (tøymerke) **kr 20,-**

___stk Nøkkelbånd **kr 25,-**

NB! Dette er et lite utvalg av det materiellet som finnes. Gå på internettsiden vår, www.sos-rasisme.no for større utvalg eller spør oss om en materielliste.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr/ sted: _____

Underskrift: _____

Tlf: _____ E-post: _____

Sendes: SOS Rasisme, boks 297, 5501 Haugesund
Tlf: 52 71 21 75
Faks: 52 71 21 62
Epost: ou@sos-rasisme.no
Materiell kan også bestilles på våre internettsider, www.sos-rasisme.no
Privatpersoner må forhåndsbetale materiellet.
Portoutgifter og eksp.gebyr kommer i tillegg.

___stk Klistremerke «Ikke mobb ...» **kr 4,-**
herav ___gul ___svart ___rød
___stk Klistremerke «Ikke mobb ...», bilmerke (gult) **kr 15,-**
___stk Klistremerke «Kast søppelet» kr **15,-**

___stk T-skjorte «Knus nazismen» (hvit m. s trykk) (str XL) **kr 90,-**
herav ___ L/XL ___ XL/XXL
___stk T-skjorte «SOS Rasisme T-Skjorte (svart m. gul trykk)» **kr 90,-**
herav ___ 14/16 ___ S/M ___ M/L ___ L/XL

Vis at du er mot rasisme – bli medlem i SOS Rasisme

- Et medlemsskap i SOS Rasisme er et standpunkt mot rasisme. Ved å være medlem støtter du arbeidet i organisasjonen.
- Det eneste som kan stoppe rasismen og nazismen fullt og helt er vanlige folks engasjement. Vi trenger derfor også flere aktive medlemmer som kan jobbe systematisk med å bekjempe all rasisme i samfunnet.

Medlemskap koster:

– for ungdom under 26 år kroner 25,-
– personer over 26 år kroner 50,-
– familiemedlemskap kroner 100,-

AN 5–05

__ Jeg vil bli medlem!
__ Jeg vil bli aktiv!
__ Jeg vil ha mer info

Navn: _____
Adresse: _____
Postnr. / Sted: _____
Telefon: _____

Kan sendes ufrankert i Norge.
SOS RASISME vil betale portoen

SVARSENDING
Avtalenr. 504000/347

SOS Rasisme
Økonomiutvalget
5501 Haugesund

AntirasisteN
SOS Rasismes medlemsavis
Opplag: 25 000
Trykk: Prinfo Dialecta

issn: 1501-6048
e-post: antirasisten@sos-rasisme.no
giro: 7874.05.34725

Arbeidsutvalget AU
pb 9427, Grønland
0506 OSLO
epost: . . . .
au@sos-rasisme.no
tlf: 23 00 29 00
faks: 23 00 29 01

Økonomiutvalget ØU
pb 297
5501 Haugesund
epost: . . . .
ou@sos-rasisme.no
tlf: 52 71 21 75
faks: 52 71 21 62

Ansvarlig redaktør: Trond Thorbjørnsen
Redaksjonssjef: Ola Melbye Pettersen
Redaksjonssekretær: Mari Stine Johansen
Kulturredaktør: Kristian Ulyses Andaur

Redaksjon: Siri Kinge Ovstein, Nasim Ahzami, Iselin Knudsen Sæterdal, Hasti Hamidi, Marie Amdam, Audun Kjus Aahlin, Marianne Brattum, Jon Trygve Bergsåker, Majken Aune Olsen, Pål Austad Solfjeld, Nina Narvestad, Anders Eikeland, Hege Lind, Jin Fosli, Siawash Elhami, Kristin Austrheim, Bernhard Gaustad, Randi Holmelid, Sardar Gardi, Vegard Setrom

Deadline neste nummer: 12. januar